Γ. ΑΘΑΝΑ

ΠΡΩΪΝΟ ΞΕΚΙΝΗΜΑ

ΠΟΙΗΜΑΤΑ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΜΕΤΑ ΠΡΟΛΟΓΟΥ ΚΩΣΤΗ ΠΑΛΑΜΑ

ΕΚΔΟΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Ν. ΣΙΔΕΡΗΣ - ΑΘΗΝΑΙ

Γ. ΑΘΑΝΑΣ

ΠΡΩΪΝΟ ΞΕΚΙΝΗΜΑ

ΠΟΙΗΜΑΤΑ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΜΕΤΑ ΠΡΟΛΟΓΟΥ ΚΩΣΤΗ ΠΑΛΑΜΑ

ΕΚΔΟΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Ν. ΣΙΔΕΡΗΣ — ΑΘΗΝΑΙ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

ΛΥΠΟΥΜΑΙ πὼς δὲν ἔχω πρόχειρο τὴ στιγμὴ ποὺ τὸ χρειάζομαι κάποιο μου ἀρθράκι ποὺ κάπου φάνηκε· δήλωνε βιαστικά, μὰ καθαρὰ ὁπωσδήποτε, τὴν ἐντύπωση τὴν προξενημένη σ' ἐμὲ ἀπὸ τὸ πρῶτο διάβασμα τοῦ βιβλίου, ποὺ λέγεται «Πρωϊνὸ ξεκίνημα»· τὸ ἤθελα γιὰ νὰ συντάξω, καλεσμένος ἀπὸ τὸν ποιητή του, τὸν πρόλογο τοῦτο σὲ τρόπο ποὺ νὰ συνεχίζῃ καὶ νὰ συμπληρώνῃ τὸ ἀρθράκι. Δὲν πειράζει, ἐπὶ τέλους. Κ' ἔτσι θὰ ἔχω κάτι νὰ εἰπῶ. Γιατὶ τὸ βιβλίο τὸ ξαναδιάβασα καὶ μοῦ ἔδωκε τὴν ἴδια τὴ συμπάθεια, μάλιστα πλουτισμένη καὶ μὲ κάποιους ἄλλους στοχασμούς. Τὸν ποιητὴ — θέλω νὰ σημειώσω, γενικώτατα γιὰ ὅλους τοῦ εἴδους αὐτοῦ, τοὺς περίεργα γοητευτικοὺς ἀνθρώπους — δὲν τὸν ἀναγνωρίζω σύμφωνα μ' ἕναν, ἀξεχώριστα τὸν ἴδιο, τρόπο. Σὰν τὴ γυναῖκα,— ἐννοῶ τὸ πλάσμα αὐτὸ σὲ ὅλη του τὴν ἀκαίρια ἰδανικότητα, δόξα σ' αὐτὴ νὰ συγκρίνεται μὲ τὸν ποιητή, καὶ ὄχι λιγώτερη τιμὴ στὸν ποιητὴ νὰ καθρεφτίζεται στὸ ἀκριβὸ μὰ ὄχι πάντα καθαρὸ αὐτὸ κρύσταλλο,— σὰν τὴ γυναῖκα καὶ ὁ ποιητής. Σοῦ παρουσιάζεται καὶ σὲ τραβᾷ σὰν ὅλα τὰ ὄμορφα· ὕστερα τὸν ξαναβλέπεις καὶ ἀναγκάζεσαι νερὸ στὸ κρασί σου νὰ βάλῃς· δὲν σοῦ κάνει τὴν ἴδια αἴσθηση. Ἄλλη φορὰ τὸν ξαναβλέπεις, ὕστερ' ἀπὸ τὸ πρῶτο κοίταγμα, καὶ τὸν ξαναβρίσκεις ὅμοια καὶ ἀμετάβλητα ὡραῖο· ἢ καὶ ὡραιότερο. Τρίτη περίσταση: Σοῦ παρουσιάζεται, καὶ μένεις ἀδιάφορος. Κ' ὕστερ' ἀπὸ καιρό, ἔτσι βαργεστισμένα ξεφυλλίζοντάς τον, ξαφνίζεσαι· ξανοίγεις μαργαριτάρια μέσα στὰ στρείδια ποὺ ὡς τότε τὰ πίστευες ἀδειανά. Ὁ ποιητὴς μὲ τὸ «Πρωϊνὸ ξεκίνημά» του ἀντέχει στὰ ξανακοιτάγματα. Καὶ μπορεῖ καὶ νὰ κερδίζῃ ἀπὸ αὐτά. Μὲ τὴ γυναίκεια του καλαισθησία εἶναι ντυμένος πολὺ ἁπλὰ καὶ πολὺ προσεχτικά. Αἰσθάνεσαι πὼς ξέρει καὶ ντύνεται· καὶ ὅ,τι τοῦ λείπει δὲ θὰ εἶναι ἀπὸ φτώχεια. Ὁ ποιητὴς μᾶς παρουσιάζει τὸ **ἐγώ** του περιωρισμένο σὲ καθαρὰ παραστημένο κόσμο· ὁ κόσμος αὐτὸς βρίσκετ' ἔξω ἀπὸ ἐκεῖνον καί, μαζί, μέσα σ' ἐκεῖνον. Σωστὰ σωστά, τὸ ὑποκείμενο ἑνὸς ἀνθρώπου μπορεῖ νὰ εἶναι κι αὐτὸ κόσμος· τὸ ὑποκείμενο εἶναι καί, τὸ ἴδιο, **ἀντικείμενο**· μπροστὰ σ' ἕνα «ἀπὸ περιωπῆς» κοίταγμα, τὰ ξεχωρίσματα, σὲ τέχνη ὑποκειμενικὴ καὶ ἀντικειμενική, σὲ ποίηση ποὺ σύγκειται ἀπὸ ἐσωτερικότητα καὶ σὲ ποίηση ποὺ εἶναι μονάχα ἐξωτερική, τὰ ξεχωρίσματ' αὐτὰ βρίσκονται συχνὰ πὼς εἶναι κολοκυθένια. Ἀναλύω **ἐμένα** καὶ μιλῶ γιὰ **μένα**· δὲν εἶναι τὸ μίλημά μου τοῦτο σημαντικό, μονάχα γιατί, ἔτσι, μαζὶ ἀναλύω **ἐσένα** καὶ μιλῶ γιὰ **σένα**· μὰ καὶ ἀκόμα καὶ γιατὶ τὸ ἐγὼ εἶναι — ξέρω κ' ἐγὼ — σὰν ἕνα βουνό, σὰν ἕνα δάσος, σὰ μιὰ τοποθεσία, σὰ μιὰ πολιτεία, σὰν ἱστορία, σὰ φιλοσοφία· ἠμπορεῖ καὶ νὰ μὴν εἶναι τίποτε, παρὰ μονάχα τὸ πλάσμα τοῦ τεχνίτη· φτάνει. Κι' ἀπὸ τὴν ἄλλη τὴ μεριὰ καὶ τὸ θέμα τό, καθὼς φαίνεται, ἀντικειμενικώτατο δὲν εἶναι παρὰ μεταμόρφωση κ' ἐκδήλωση μιᾶς ὅλως διόλου ὑποκειμενικῆς διάθεσης· καθὼς μπορεῖ νὰ εἶναι ἡ ὑποκειμενικὴ διάθεση ποὺ ἐκφράζω ὁ ποιη-

τὴς ἐγώ, μπορεῖ νὰ εἶναι μιὰ δραματικὴ κατάσταση, ξέχυμα καὶ ξεσκέπασμα μιᾶς ἄλλης ἀπὸ τὴ δική μου ψυχῆς, καὶ νὰ εἶμαι, ὁ ποιητής, ὑποκριτής. Σταματῶ, γιατὶ δὲ θέλω νὰ πάρω τὸν κατήφορο σὲ ἀνάπτυξη, καθὼς αὐτή, ποὺ σηκώνει νερό, καί, ἄθελα, νὰ τραβήξω μακριὰ ἀπὸ τὴν καθ' ἑαυτὸ ὑπόθεση τοῦ προλόγου τούτου. Ὅμως ἤθελα συνοπτικὰ κ' ἐδῶ νὰ σημειώσω πὼς τὰ λεγόμενα ὑποκειμενικὰ καὶ ἀντικειμενικὰ στὰ ἔργα τῶν ποιητῶν, αὐτὰ εἶναι μέτρα — πῶς νὰ τὰ εἰπῶ! — προσωρινά, σημάδια **ἐξωτερικὰ** — ἐδῶ στέκεται ἡ λέξη — ποὺ δε χρησιμεύουν παρὰ πὼς νὰ εὐκολύνουν ὁπωσδήποτε τὴν ἀνάγκη γιὰ μιὰ κατάταξη, καὶ γιὰ μιὰ τοποθέτηση. Καὶ ὁ Ἀριστοτέλης Βαλαωρίτης, μολονότι δὲ φαίνεται νὰ πολυκαταγίνοταν σὲ τέτοια παρατηρήματα, ἔρριξε στὸ γράμμα του τῆς 7 τοῦ Νοέμβρη τοῦ 1877 πρὸς τὸν Ἐμμανουὴλ Ροΐδη, φωτεινὰ καὶ χτυπητά, μιὰ φράση, σὲ ἄλλη ἀνάμεσα: «Τὰ περὶ ὑποκειμενικότητος καὶ ἀντικειμενικότητος **ἕωλα καὶ τετριμμένα**...» Ὅμως, κ' ἔτσι, μποροῦμε νὰ λέμε πὼς φανερώνονται στῶν ποιητῶν τὰ ἔργα, ὑποκειμενικότητες δυὸ εἰδῶν: **ἀπομονωμένες** καὶ **συνταιριασμένες**. Ἐννοεῖται πὼς ἐδῶ στοχάζομαι γιὰ τὰ ὑποκείμενα τῶν ποιητῶν ποὺ ἀξίζουν· ὅταν τὸ ἐγὼ εἶναι ρηχὸ καὶ κρύο, δός του ὅλη τὴν ἔμφαση ἀπὸ τὸ πάθος τῆς Σαπφῶς κι ὅλη τὴν ἀπάθεια τῶν Ὁμήρων, θὰ σοῦ τὰ κάμῃ ρόϊδο. Ἀπομονώσου, ὑποκείμενο, ὅσο δύνασαι· κλεῖσε τὰ μάτια σου, ἢ στύλωσέ τα πρὸς ἕνα σημεῖο, καθὼς οἱ παλαιοὶ ἐκεῖνοι ὀμφαλοσκόποι. Ἡ πνοὴ ποὺ σὲ σαλεύει καὶ στὸ βυθὸ ποὺ βρίσκεσαι, ἡ τέχνη σου ποὺ τὸν ἐξωτερικεύεις τὸ σάλο σου, μέ φτάνουν, γιὰ νὰ μοῦ δώσουν τὴν καλολογικὴ συγκίνησην. Ἤ: Ἡ γνώρισέ με μὲ ὅποιο ἀντικείμενο, ποὺ γιὰ νὰ τὸ ζητήσῃς καὶ γιὰ νὰ συνταιριαστῇς μ' αὐτό, σημαίνει πὼς τὸ εἶχες **δυνάμει** μέσα σου ἀπὸ πρίν. Τόσο τὸ καλύτερο, εἶμαι δικός σου, γιὰ τὴ χαρὰ ποὺ μοῦ ἔδωκες.

*

Ὑπάρχει κάποιο ρητὸ ἀπὸ ἕνα στῖχο τοῦ Γκαῖτε, ρητὸ ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ σὲ κάνουν νὰ συλλογίζεσαι: «Θέλουμε νὰ μᾶς δημιουργήσετε κόσμο πέρα ἀπὸ τὸν κόσμο». Ὅσο καὶ ἂν τὸ εἶδος τοῦτο τῆς δημιουργίας εἶναι ὁ ὑπέρτατος σκοπὸς ποὺ μπορεῖ νὰ φιλοδοξήσῃ ὁ ποιητής, δὲν εἶναι καὶ ἡ μοναδικὴ δόξα γιὰ τὸν ποιητή. «Τὸ καλὸ τὸ παλληκάρι ξέρει κι' ἄλλο μονοπάτι», μᾶς διδάσκει ὁ συχνὰ πυκνὰ σάμπως γκαιτικὰ σκεπτόμενος ἑλληνικὸς λαός. Ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πατρός μου πολλαὶ μοναὶ εἰσί, θὰ ἔλεγε καὶ ὁ Μεσσίας τῆς Ποιητικῆς, καθὼς ὁ Ραββὶ τοῦ Εὐαγγελίου. Ὅμοια σοφὸ θὰ εἶναι καὶ τὸ ρητὸ τοῦτο: «Θέλουμε νὰ μᾶς δημιουργήσετε κόσμο μέσα ἀπὸ τὸν κόσμο σας». Ὁ ποιητὴς τοῦ «Πρωϊνοῦ ξεκινήματος» εὐτύχησε τὸ ἐγώ του νὰ τὸ συνταιριάσῃ ἀξεχώριστα μ' ἕνα κόσμο. Κόσμος μὲ καθαρὸ σχῆμα καὶ μὲ περιωρισμένα σύνορα, ποὺ χρειάζονται καὶ στὸν πιὸ μεγαλόπνοο τεχνίτη, γιὰ νὰ μὴν πέφτῃ ὁλότελα στοῦ χάους τὰ ἀσύστατα καὶ στοῦ σκοταδιοῦ τὰ ἄμορφα. Καὶ τί ἄλλο εἶναι ὁ στίχος, πού μέσα σ' αὐτὸν ἡ ποίηση παίρνει στὴν ἐντέλεια τὸ εἶναι της, τί ἄλλο εἶναι παρὰ τοῦ σχηματισμένου καὶ τοῦ περιωρισμένου τὸ σύμβολο, ἀκριβῶς γιὰ νὰ παίρνῃ τὸ τραγούδι τοῦ ποιητῆ,

μέσα στὰ ἐμπόδιο τοῦτο, ὅλη του τὴν ἔνταση τὴ θριαμβευτική. Ὁ κόσμος τοῦ ποιητῆ μου εἶναι ἡ ἐπαρχία. Κάτι ποὺ στέκεται μεταξὺ τοῦ ἀγροτικοῦ εἰδυλλιακοῦ χωριοῦ καὶ τῆς πολύτυρβης ἀστικῆς πολιτείας. Γι' αὐτὸ καὶ ἡ ποίηση στὸ «Πρωϊνὸ ξεκίνημα» στέκεται ἀνάμεσα ἀπὸ τὸ καθαρὸ δημοτικὸ τραγούδι, ἀκόμα κι ἀπὸ τὸ στίχο τῶν ἔντεχνα στὴν ἱστορία μας συνεχιστῶν τοῦ δημοτικοῦ τραγουδιοῦ,—καὶ ἀπὸ τοὺς μεγαλότολμους λυρισμοὺς ποὺ πετοῦν ἀχαλίνωτοι καὶ χαλινωμένοι στὴ ράχη μεγαλόφτερων μανιακῶν Πηγάσων. Εἶναι, ὄχι ἡ ἁπλοϊκὴ ἀνυποψία τοῦ χωριάτη, ἀλλὰ ἡ πονηρεμένη ἀφέλεια τοῦ ἐπαρχιώτη μπροστὰ στὸν ἀνυπόφορα συχνὰ πρωτευουσιάνο. «Τὸ περιβόλι τοῦ Νόβα», τὸ ποίημα ποὺ ἄριστα θὰ μποροῦσε νὰ χαρακτηρίση τὴ συνολικὴ τὴ χάρη τῆς πρωϊνὰ ξεκινημένης αὐτῆς Μούσας, δὲν εἶναι κανένα κομμάτι βουνοῦ ἢ κανένα δάσους ξέφωτο στὴ φυσική του ἢ σχεδὸν στὴν πρωτογόνη κατάσταση· εἶναι περιβόλι· συναπαντιοῦνται μέσα του, καλοβαλμένα σὲ γωνιές, σὲ βραγιὲς καὶ σὲ στρατάνια δέντρα καὶ χαμόδεντρα καὶ λούλουδα τοῦ ντόπιου, ἀκόμα καὶ τοῦ ξωτικοῦ προσανατολισμένου ἐκεῖ φωτόκοσμου, ὁπωσδήποτε φροντισμένα σὲ κύκλο γύρω ποὺ εἶναι ἀνήμπορα νὰ τὸν προσπεράσουν.

Ὁ γραφικὸς εὐκάλυπτος ψηλώνει καὶ σαλεύει
Σὰν ἐμπνευσμένο ἰδανικὸ μιᾶς καθαρόαιμης νιότης,
Κι' ἡ λεμονιὰ ποῦ δὲ μπορεῖ στὸ ψήλο του ν' ἀνέβῃ
Ἐρωτικὰ στὴ ρίζα του τινάζει τὸν ἀνθό της.

Καὶ ὁ ποιητὴς δίνει στὴν ἐπαρχία του ὅλο τὸ χαρωποιὸ ἄνθισμα τοῦ περιβολιοῦ τοῦ Νόβα, προγονικοῦ του ἀγαθοῦ.

Σ' ἕνα περιοδικὸ τοῦ προτήτερου καιροῦ ποὺ φέρνονταν ἐκδότης του νέος ποιητής, ὁ Πάνος Ταγκόπουλος, στὸν «Πυρσό», εἶχα κάποτε διαβάσει ἕνα διπλὸ ξεχώρισμα τῶν νεώτερων τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ποιητῶν μας μὲ χαρακτηριστικὴν ἐξυπνάδα κριτικό· λυποῦμαι ποὺ μοῦ εἶναι ἀδύνατο νὰ τὸ θυμηθῶ τὴ στιγμὴ ταύτη· μοῦ ἀπόμεινε μονάχη ἡ ἀπὸ τὴν ἐνθύμηση ἐντύπωση, σκιᾶς ὄναρ, χωρὶς τὸ πρᾶγμα. Δὲν πειράζει. Τὰ ξεχωρίσματα τοῦ εἴδους αὐτοῦ στολίσματα εἶναι, ποὺ καὶ μὲ ὅλο τους τὸ καλαισθητικὸ συνταίριασμα, δὲν εἶναι ἀπαραίτητα πάντα. Ὅμως καὶ ἡ κριτικὴ τῶν ἔργων τῆς τέχνης, μὲ ὅλο της τὸν ἀπὸ γνώση ὄγκο, τέχνη εἶναι, δηλαδὴ πρῶτ' ἀπ' ὅλα, παιγνίδι. Ἀγαπᾷ νὰ διασκεδάζῃ, καὶ τοὺς ἄλλους καὶ τὸν ἑαυτό της. Καὶ λοιπὸν μοῦ ἦρθεν ἀπὸ καιρὸ κάποιο ἄλλου εἴδους ξεχώρισμα καὶ γενικώτατα γιὰ τὴν ποιητικὴ κατεύθυνση, καί, ἰδιαίτερα, γιὰ τὴν ποιητική μας ἐδῶ κίνηση τῆς τελευταίας πιὸ πολὺ ὥρας. Μποροῦμε νὰ διαιρέσουμε τοὺς ἐν ἐνεργείᾳ ποιητές μας σὲ δυὸ μοῖρες: σὲ **λειτουργικοὺς** καὶ σὲ **οἰκειακούς**· οἱ πρῶτοι, ἀκόμα καὶ οἱ λιγόλογοι, φαίνονται πὼς διαφέρουν ἀπὸ τοὺς δεύτερους καθὼς οἱ ρήτορες τῶν πανηγυρικῶν καὶ οἱ ἀπὸ ἄμβωνος ἱεροκήρυκες διαφέρουν ἀπὸ τοὺς ἀνεπίδειχτους τοῦ σαλονιοῦ συζητητὲς ἢ τοὺς ἀπέριττους σιγαλόφωνους **κονφερανσιέ**! Τοῦτο δὲ σημαίνει πὼς οἱ πρῶτοι ἀγνοοῦν

τὰ γλυκὰ ἢ τὰ πειραχτικὰ ψιθυρίσματα καὶ οἱ δεύτεροι πὼς δὲν ξέρουν νὰ **τραγουδοῦν**. *Οἱ* **πρῶτοι** *δὲν* **παρουσιάζονται** *χωρὶς* **πετραχείλι** *καὶ σχεδὸν* **πάντα** *ἱεροτελεστὲς ὑψώνοντας τὸ* **δισκοπότηρο**. *Οἱ δεύτεροι χάνονται μὲ τὸ τραγούδι τους σὲ μιὰ ἱλαρὰ αἰσθηματικήν, ἔξυπνη, ἀξετσίπωτη, παράξενη, νόστιμη κουβέντα· ἡ Μοῦσά τους γελᾶ* **δακρυόεν**, *καὶ τὸ δάκρυό της εἶναι συχνὰ σὰν εἰρωνεία κ' ἐκεῖνο. Οἱ πρῶτοι βρίσκουνε τρόπο μέσα στὴν παραδομένην ἀκινησία νὰ σαλεύουν καὶ νὰ προβαίνουν ἄνετα· οἱ δεύτεροι δὲν εἶναι τόσο νεωτεριστὲς ὅσο στοχάζονται. Ἡ ἀλήθεια εἶναι πὼς μέσα στὰ ἔργα τῶν πιὸ μεγάλων ἀπολλωνιδῶν ἀνάμεσα στοὺς αἰῶνες βρίσκονται χωνεμένες καὶ οἱ δυὸ τεχνοτροπίες οἰκειακῶν καὶ λειτουργικῶν. Ἐγγίζω γνωρίσματα ποὺ κυριαρχοῦν, καὶ καταντοῦνε σὰν ἀποκλειστικά, χωρὶς νὰ διώχνουν τὴν ἐξαίρεση καὶ τὴν πολυτροπία. Μὰ κάποτε οἱ λειτουργικοὶ λησμονοῦν νὰ κατεβαίνουν ἀπὸ τὰ σύγνεφα, καὶ οἱ οἰκειακοὶ κακομεταχειρίζονται τὸ στίχο, ἀπὸ ἀρχή, ἀπὸ παρεξήγηση, ἀπὸ ἀκαματιά, ἀπὸ ἀμάθεια, ἀδιάφορο· τὸ στίχο πού, καθὼς τὸν μνημονεύει ἕνας ἀπὸ τοὺς καρπερώτερους ἀρχηγοὺς τοῦ σύγχρονου λυρισμοῦ, «γεννιέται αἰώνιος, γιατὶ εἶναι θεῖος»* [1]*, τὸ στίχο ποὺ παίρνει, καθὼς δείχνεται περπατῶντας τὴν τελευταία αὐτὴ στιγμὴ στὴν ἱστορία μας, τοὺς δυὸ ἀκριβῶς ἀντίθετους δρόμους· παράδειγμα ἀπὸ δῶ ὁ στίχος τοῦ Ρήγα Γκόλφη, ἡ προσῳδικὴ ἀκρίβεια ποὺ δὲν παραστρατίζει· κι' ἀπὸ κεῖ ὁ στίχος τοῦ ἀλεξαντρινοῦ Καβάφη, ποὺ σὰ νὰ ντρέπεται γιατὶ μετριέται καὶ σὰ νὰ πάη, σώνει καὶ καλά, νὰ ξεγίνη ἀπὸ στίχος. Καθὼς ἡ ἐπαρχία τοῦ ποιητῆ στέκεται ἀνάμεσα χωριοῦ καὶ πολιτείας, ἔτσι καὶ ὁ ποιητὴς στέκεται καὶ μὲ τὸ τραγούδι του καὶ μὲ τὸ στίχο του ἀνάμεσα λειτουργικῶν καὶ οἰκειακῶν· κάτι ποὺ πλησιάζει πρὸς τὴν παιγνιδιάρικην ἀφροντισιὰ τῶν δευτέρων, ὅμως χωρὶς νὰ παύη ὁ στίχος του νὰ θυμίζη τὴ φροντισμένη μελῳδικὰ μετρικὴ τῶν πρώτων. Καὶ δὲν πρέπει νὰ χάνουμε ἀπὸ τὴ σκέψη μας πὼς σημαίνουν καὶ πολὺ στὴν ἐκτίμηση τοῦ ποιητικοῦ ἔργου τὰ τεχνικὰ στοιχεῖα του· φτάνει νὰ τὸ ἐννοοῦμε πὼς ἡ ποίηση μπορεῖ νὰ εἶναι κάτι φιλοσοφικώτερο ἀπὸ τὴν ἱστορία, καθὼς τὴ χαραχτήρισε ὁ Ἀριστοτέλης· μὰ πάντα καταχρηστικὰ εἶναι ἢ γίνεται φιλοσοφία· γιατὶ κύρια καὶ οὐσιαστικὰ δὲν εἶναι παρὰ* **φιλολογία**, *μὲ ὅλη τὴν ἀπὸ κάποιαν ἐπιπολαιότητα ὑποτίμηση καὶ σχεδὸν καταφρόνηση ποὺ μεταχειρίζονται πολλοί, νεοφώτιστοι τάχα, κι' ἀλλοῦ κ' ἐδῶ, κάθε φορὰ τὴ λέξη* **φιλολογία**, *ὅταν καταδεχτοῦνε νὰ τὴν προφέρουν.*

*

Ὁ ποιητὴς μὲ τὸ «Πρωϊνὸ ξεκίνημα» δείχνει, χωρὶς νὰ τὸ ὑποπτεύεται ἴσως, καὶ κάποιο ἄλλο προτέρημα: Δείχνει μέσα στὸ βιβλίο του πὼς ξέρει καὶ πὼς ἔχει ἀποθηκευμένα γιὰ τὴν τέχνη του πράγματα καὶ περισσότερα καὶ διαφορετικώτερα κι' ἀπ' ὅτι φαίνεται στοὺς στίχους του. Μᾶς τὸ προδίδει τὸ ποίημα «Τὸ λιμάνι τῆς Ναυπάκτου».

---

1) ὁ Henri de Régnier.

Βλέπεις πῶς μπορεῖ νὰ μουσουργήσῃ σὲ πολυπλοκώτερα ὄργανα. Ἡ πότνια ἱστορία τὸν ἀπασχολεῖ γιὰ μιὰ στιγμή, κιάρχίζει καὶ κεντρίζεται ἀπὸ οἴστρους ἐπικολυρικούς. Γλήγορα συνέρχεται, περιουλλέγεται, περιορίζεται, δὲν κοιτάζει πρὸς τὴν ἔκταση, ἴσα ἴσα γιὰ νὰ μὴ χάσῃ τὴν ἔνταση ποὺ ξεχωρίζει ἀπὸ χάρη τὸ τραγούδι του. Ξεκαβαλλικεύει στὰ τωρινά. Τὸν κοσμάκη τῆς ἐπαρχίας του ἀπὸ «τὰ παλιὰ τ' ἀμπέλια τὰ ξεθυμασμένα» ὥς «τὸ μικρὸ σπιτάκι ποὺ μοσκοβολάει μὲ τὰ στολιστὰ παραθυράκια», τὰ λογῆς γνωρίσματα καὶ χαρίσματα τὰ συμμαζεύει, τὰ ζυγιάζει καὶ τὰ μετράει σὲ ζυγαριές, ποὺ εἶναι τῷ ὄντι, **χρυσές**. *Στοῦ σπιτιοῦ του τὴν αὐλὴ*

Τὸ κοινότερο χορτάρι
Γίνεται τὸ πειὸ ὄμορφο
Τοῦ Μαγιοῦ λουλούδι !
Στοῦ σπιτιοῦ μου τὴν αὐλὴ
Τὸ χειρότερο πουλὶ
Λέει τὸ πειὸ γλυκὸ τραγούδι !

Εἶναι τὰ μάγια τὰ ποιητικά, σὰν τὸ περιδέραιο τῆς μάγισσας ποὺ τὸ φοροῦσες κι' ἄσκημη νὰ ἤσουνα καὶ γριά, θ' ἀχτιδοβολοῦσες ἀπὸ ὀμορφιὰ κι' ἀπὸ νιάτα. Ὅμως εἶναι καὶ «ἡ μετριότης καὶ ἡ δεξιότης, ἡ εὐγενεστάτη καὶ χαριεστάτη ἀρετὴ τοῦ ἑλληνικοῦ πνεύματος», (δὲν ξέρω πῶς μοῦ ἦρθε στὸ νοῦ ὁ λόγος αὐτὸς ἀπὸ μιὰ πολυφημισμένη ἱστορία [1]). Ἀρετὴ βέβαια, τοῦ ἑλληνικοῦ τοῦ νοῦ, ἀλλὰ ὄχι καὶ μοναδική, οὔτε καὶ ἡ μόνη οὐσιαστική, ποὺ σὰ νὰ τὸ εὐλογῇ τὸ βιβλίο τοῦτο. Τὸ **Ὄνειρο** *ποὺ «νειρεύτηκεν ἡ κόρη» πῶς ξεδιαλύνει τὸ πρόβλημα τοῦ ἰδανικοῦ ποὺ μᾶς τρικυμίζει πάντα, πραγματοποιώντας το στὴν ἄχαρη ζωή μας ἀπὸ τὰ κοινότερα κι ἀπὸ τὰ συνηθισμένα! Τὸ* **Ὄνειρο** *εἶν' ἕνα ἀπὸ τὰ δεξιότερα πλεγμένα τραγούδια, ὕμνος τῆς ζωῆς, καθὼς θὰ μποροῦσες νὰ τὴν ἐπιτύχῃς σὲ μιὰ ἥσυχη γωνιὰ τοῦ περιβολιοῦ τοῦ Νόβα. Πῶς μπαίνει στὸ ρυθμὸ καὶ σχεδὸν ἀπαλαίνεται ἡ ἀγριόγιδα ποὺ κράζεται Διαμάντω !*

Διαμάντω ! Διαμάντω ! Ποῦ εἶσαι, μωρὴ Διαμάντω !
Πρώτη φορὰ ἀνεβαίνω στὸ λόγγο, στὸ βουνό,
Καὶ δὲ σὲ βλέπω ὀλόρθη ἀπάνω στὰ τσοκάρια
Καὶ τὸ λυπητερό σου τραγούδι δὲν ἀκῶ !

Καὶ πῶς, κάθε φορὰ ποὺ διαβάζω τὴν «Ἀρχοντοπούλα στὸ χωριό», ξαναγροικῶ νὰ βράζῃ μέσα μου ὅλο τὸ κοιμισμένο ἐπαρχιώτικο αἷμα, σὰ νὰ θέλῃ νὰ ξαναποχτήσῃ τὴν πρωτόγονη ρουμελιώτικη ροδοκοκκινάδα του, καὶ κρέμουμαι, χωριατόπουλο στὸ χοροστάσι μέσα, ἀπὸ τὴν ἄσπρη φούστα τῆς βασίλισσας τοῦ χοροῦ :

---

1) Ἡ ἱστορία τῆς «Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Φιλολογίας» τοῦ Καρόλου Μύλλερ, μεταφρασμένη ἀπὸ τὸν Κυπριανό.

η΄

Καθὼς ἡ φλόγα τῆς φωτιᾶς λιγιέται στὴν ὁρμή της,
Ἔτσι λιγιέται κ' ἡ Μαριὼ καὶ παίζει τὸ κορμί της.
Ἄσπρη φούστα καὶ βελέσι
Δῶ θὰ πέση, κεῖ θὰ πέση!

Τὰ «Ξόμπλια τοῦ Φεγγαριοῦ»

Θᾶμα κι' αὐτὸ τ' ἀποψινό!
Στὸ περιβόλι τὸ πυκνὸ
Καθὼς κοιμότουν σκοτεινὸ
Μπῆκε ἡ κυρὰ Σελήνη
Καὶ ξύπνησε γιὰ μιὰ στιγμὴ
Τ' ἀηδόνι καὶ τὸ γιασεμὶ
Καὶ τὴ μουντὴ νεροσυρμὴ
Ποῦ ὁλόχρυση ἔχει γίνει!

Καὶ τὸ «Τί λὲς ἐκεῖ»

— Στὴ ρίζα ρίζα τὸ βουνὸ
Περνάει δρομάκι ταπεινὸ
Μὲσ' σὲ λιγὲς καὶ βάτα·
Πᾶμε, γαλανομάτα;
— Ἐκεῖ ἕνας βράχος κρύβει
Μιᾶς βλάχας τὸ καλύβι!
Θὰ μᾶς ἰδῇ, κ' εἶναι κακή...
— Τί λὲς ἐκεῖ!

μὲ τὴν ἱλαρὴ καὶ τὴν πονηρὴ τῶν χορευτικῶν τους ρυθμῶν συμπλοκὴ ὅπου ἡ σερπετὴ ρίμα διπλοχτυπᾷ καὶ τριπλοχτυπᾷ τὸ ντέφι της μεθυστικὰ γιὰ τὴν αἴσθησή μας, μὲ κάτι, δὲν ξέρω, ποὺ εἶναι ἡ χάρη τοῦ ποιητικοῦ λόγου ἔξω ἀπὸ κάθε ἰδεολογία, εἴτε πλαστικὰ εἴτε μουσικὰ ἐκφρασμένη, ποὺ εἶναι περισσότερο γιὰ νὰ τὸ λὲς τραγουδιστὰ παρὰ γιὰ νὰ τὸ ἀπαγγέλλῃς, μᾶς δείχνουνε πὼς ὁ ποιητὴς εἶναι δεξιοτέχνης κύριος τοῦ στίχου στὶς πιὸ εὐτυχισμένες του στιγμές. Ὅμως ἀνοίγοντας τὰ φύλλα τοῦ βιβλίου ποὺ ἐπιγράφεται «Πρωϊνὸ ξεκίνημα», δὲν ἀπαιτοῦμε περισσότερα ἀπ' ὅ,τι μιὰ τέτοια ποίηση μέσα στὸν τόπο της, ποὺ ζωὴ καθὼς τοῦ παίρνει ἔτσι καὶ τοῦ δίνει, μπορεῖ νὰ μᾶς προσφέρῃ, καὶ τὸ ἀπολαύουμε καθὼς ἕναν ὀρθρινὸ περίπατο ἀνοιξιάτικο ποὺ μᾶς φέρνει ἴσα ὁλόϊσα σ' ἕνα φραγμένο περιβολάκι· τὰ ρόδα του, καὶ μετρημένα καὶ ἀραιά, καὶ χωρὶς τὴν ἀνεξάντλητην ἐκείνη ποικιλία τῶν ειδῶν—τῆς τέχνης τὴν πολυπροσωπία—ἀνάμεσα στὰ καλλιεργημένα τὰ τριαντάφυλλα, κρατοῦνε μολαταῦτα τὸ καθένα ἀπὸ τὰ ρόδα αὐτὰ τοῦ φραγμένου περιβολιοῦ, ὅλο τὸν Ἀπρίλη στὰ φυλλαράκια τους.

1 - 6 - 1922.

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

Τὴν ὀμορφιὰ μιᾶς ἥσυχης κ' εἰρηνικῆς ζωῆς,
Ποῦ ἀνθεῖ σὰν τὸ βασιλικὸ καὶ τρέχει σὰ ρυάκι,
Ποῦ σὰ σπουργίτης κελαϊδεῖ στὴν ἄκρη τῆς σκεπῆς
Καὶ σὰν καπνὸς ὑψώνεται σπιτίσιος τὸ βραδάκι—

— Αὐτὴ τὴν ὄμορφη ζωή, τὴν ταπεινὴ ζωή,
Πὤχει ἀβασίλευτη χαρὰ κι' ἀγέραστη ἔχει νειότη,
Νὰ ψάλλω σὰν κορυδαλὸς ζηλεύω μιὰν αὐγὴ
Προτοῦ πεθάνη μέσα μου ἡ ψυχὴ τοῦ ἐπαρχιώτη!

ΒΑΣΙΛΙΚΟΣ

Κι' ὅταν γιομίζῃς φουντωτὸς τὸ πέτρινο πεζοῦλι,
Κι' ὅταν ἀνθῇς παράμερα στὸν τρύπιο ντενεκούλη,
Βασιλικέ μου, ὁποῦθε θὲς δόσμου κλωνὶ κλωνάρι
— Τὴν ἴδια θἄχῃ μυρουδιά, τὴν ἴδια θἄχῃ χάρη !

ΡΥΑΚΙ

Μὲ τί χαρὰ τὸ ἀστείρευτο ρυάκι μουρμουρίζει !
'Ανθοὺς ἐδῶ, ἰτιὲς ἐκεῖ κ' ἀλλοῦ σπαρτὰ ποτίζει.
Ψηλὰ δουλεύει φτερωτές, πλένει προικιὰ πειὸ κάτου
— Μὰ πάντα ἔχει τὴ χάρη του λυωμένη στὰ νερά του.

ΚΕΛΑΪΔΗΜΑΤΑ

Στὴ νεροφόρα τοῦ σπιτιοῦ λαλοῦν τὰ χελιδόνια—
Οἱ στέρφοι βάτοι ἀνθίζουνε γλωσσίτσες ἀπὸ ἀηδόνια—
Σπᾶν τοῦ κλουβιοῦ τὰ κάγκελλα νὰ βγῇ τὸ κανερίνι—
Κι' ὅλοι τους ἕνας γίνονται σκοπὸς μεσ' τὴ γαλήνη !

ΚΑΠΝΟΣ

Τὸ κάθε σπίτι θυμιατὸ στὴν ὕπαιθρη ἐκκλησία.
Καλοδεχούμενη φτωχῶν καὶ πλούσιων ἡ θυσία.
Ὁ βραδυνὸς καπνὸς ἀχνὸς κ' ὁλόϊσος ἀνεβαίνει
Σὰ στεναγμὸς ποῦ ἀλάφρωσε καρδούλα ἐρωτευμένη.

ΧΑΡΑ

Γλυκειὰ ζωή μας τοῦ χωριοῦ, μὲ τ᾽ ἀλαφρό σου βῆμα
᾽Απ᾽ τὸ κατόφλι τοῦ σπιτιοῦ σιγὰ περνᾶς στὸ μνῆμα—
Κι᾽ ὁ ἀνθισμένος σου κισσὸς γελῶντας περιπλέκει
Τὴν κούνια, τὴν παστάδα μας, τὸν τάφο μας παρέκει . . .

ΝΕΙΟΤΗ

Αἰώνια ἡ νειότη τῆς ζωῆς! . . . Τί κι᾽ ἂν ἀλλάζη κἄτι;
῾Ο κάμπος πάντα νειόγαμπρος μὲ τὴ δουλειὰ τοῦ ἀργάτη.
Οἱ κῆποι σὰν ἀμάραντοι. Μεσ᾽ τὰ κλουβιὰ τ᾽ ἀηδόνια.
— Στὰ σπίτια τρέχουν οἱ γενιὲς ἀπ᾽ τὰ παιδιὰ στ᾽ἀγγόνια. . .

ΚΟΡΥΔΑΛΟΣ

Πάνω ἀπ' τὸ Κάστρο, τὸ βουνό, τοὺς κήπους καὶ τ' ἀμπέλια
Τοῦ τραγουδιοῦ μου ἂς ραντιστοῦν σὰν τὴ δροσιὰ τὰ γέλια.
Κι' ἂς τὰ ρουφήξη ὁ Ἔπαχτος μὲ τ' ἀνθοπέταλά του
— Νὰ μὴν ἀντιλαλήσουνε περ' ἀπ' τὰ σύνορά του!

ΨΥΧΗ

Εἶνε ἡ ψυχή μου μιὰ σεμνὴ τῆς ἐπαρχίας κόρη
Ἄχ! κι' ἂς τῆς ἤτανε γραφτὸ νὰ ζῆ στὸ δροσοχῶρι . . .
Ἀλλ' ὦ μικρές μου χωριανές, προδῶστε το σ' ἐμένα :
— Δὲν εἶνε κἄποιος θάνατος κι' ὁ γάμος σας στὰ ξένα ;

ΠΡΟΣΕΥΧΗ

Μικρό μου κι' ὄμορφο χωριό, δέξου τὴν προσευχή μου.
Στὴ ζέστα τῆς ἀγκάλης σου μεγάλωσε ἡ ψυχή μου.
'Εσὺ τὴν καλομοίρανες καὶ ριζικό της ἔχει
Κἄτι ἀπ' τῶν δέντρων τὴν κορφὴ κι' ἀπ' τὸ νερὸ ποῦ τρέχει !

Εἶμ' ἕνας μάγος ! Κάθε τὶ δικό σου ὅταν ἀγγίξω
Δίκρουνη βρύση δύναμης, πηγὴ χαρᾶς θ' ἀνοίξω.
Μπρὸς στοῦ σπιτιοῦ μου ἀνοίγονται τὸ ἴσο σταυροδρόμι
Τῆς ἀρετῆς οἱ ἀνήφοροι, τῆς εὐτυχίας οἱ δρόμοι.

"Ολα γιὰ μένα χαίρονται στὴν πράσινη ἀγκαλιά σου
'Απ' τὴν κορφὴ τοῦ Κάστρου σου—ὡς τὴν ἀκρογιαλιά σου.
Κι' αὐτὰ τὰ κυπαρίσια σου μαυρίζουν πρός τὰ ὕψη
Σὰν καλογέροι ποῦ ξορκοῦν, θλιμένοι αὐτοί, τὴ θλίψη !

Δὲ λησμονῶ τί σοῦ χρωστῶ κι' εἶμαι ὅλο εὐχὲς νὰ σώσω
Χίλιες φορὲς ἂν γίνεται νὰ σοῦ τὸ ξεπληρώσω !
Μὰ ἡ πειὸ μεγάλη πληρωμὴ ποῦ θέλω νὰ σοῦ κάνω
Εἶνε νὰ 'ρθῶ στὸ χῶμα σου μιὰ μέρα νὰ πεθάνω.

ΕΠΑΡΧΙΑ

Ὦ ! ἂν ἤσουν μιὰ στενόκαρδη σὰν τὴς δικές μας μάνα
Τί πίκρες θὰ κατάπινες, τί βάσανα ποῦ θἆχες !
Φαρμακωμένες τὴν ἀκοῦν τῆς σάλπιγγας τὴ διάνα,
Ποῦ τοὺς μαζεύει τὰ παιδιὰ καὶ μένουνε μονάχες.

Μὰ ἐσὺ πιστὴ στὸ κάλεσμα μιᾶς μοίρας βλογημένης
Τὰ χαϊδεμένα σου παιδιὰ μὲ τὴν εὐχή σου δίνεις·
Σ' ἄλλων μανάδων ἀγκαλιὲς μεγάλα τὰ μαθαίνεις
Κ' ἔρθη δὲν ἔρθη μιὰ Λαμπρὴ ποῦ νὰ τὰ περιμείνης !

Βουνὸ—καὶ μὲ τὰ μπάλσαμα τῶν πεύκων, τῶν ἐλάτων
Φρεσκάρεις τῆς πολυκοσμιᾶς τὸ μολυσμένο ἀγέρα.
Γιαλὸς — καὶ μὲ τὰ νάματα τῶν καθαρῶν κυμάτων
Ξεπλένεις καὶ μοσκοβολᾶς τῶν λιμανιῶν τὴ λέρα !

Ἀστείρευτη δροσοπηγή ! Κι᾽ ἂν τῆς φυλῆς νοθέψη
Τὸ αἷμα, ἐσὺ μὲ καθαρὸ τὸ ξανακαινουργώνεις.
Ἐσὺ παρθένα κύτταρα τροφοδοτεῖς τὴ σκέψη
Κι᾽ ἀναφτερώνεις τὴν ψυχὴ καὶ τὴ καρδιὰ τονώνεις.

Κι᾽ ἄς μὴ ποτὲ κι᾽ ἂς μὴ ποτὲ κακὸς καιρὸς τὸ φέρη
Ν᾽ ἀλλάξης τὰ ζακόνια σου σὰν κάποιες ἄλλες μάνες. . .
—Στὸν ἀργαλειὸ νὰ κουραστῆς —νά βγάλης τὸ τσεμπέρι
— Καὶ νἄρθη ὁ Μάης ἀνθόφορτος μὰ δίχως μαντζουράνες !

Α'Ι'-ΔΗΜΗΤΡΗΣ

Στὸ χωριό μας, ποῦ δὲν εἶναι κι' ὀμορφήτερο στὴν πλάση,
Μᾶς ἀφῆσαν οἱ γονιοί μας μιὰ γερόντισα ἐκκλησιά.
Δὲν τῆς ἔχουμε φκιασμένο μαρμαρένιο εἰκονοστάσι,
Τὰ καντήλια της δὲν εἶνε κρουσταλλένια καὶ χρυσᾶ.

Φτωχικὰ ντυμένους ἔχει καὶ τοὺς γέρους της παπάδες,
Ταπεινοὶ κ' οἱ δυό της ψάλτες εἶναι πάντα ἐργατικοί.
Στὰ μανάλια της μεγάλες δὲν ἀνάβουμε λαμπάδες·
Τὸν 'Αφέντη Ἅϊ-Δημήτρη τὸ μικρὸ κεράκι ἀρκεῖ !

Κι'ὅμως στὸ μικρό της χῶρος, ποῦ ὅλους κι'ὅλους δὲ μᾶς πιάνει
Τοῦ Θεοῦ τὸ μεγαλεῖο τὸ αἰσθανόμαστε τρανό!
Πουθενὰ πειὸ μυρωμένο δὲν καπνίζει τὸ λιβάνι —
Πουθενὰ τὸ καντηλάκι δὲ σπιθάει πειὸ φωτεινό.

Τὴν καλή μας ἐκκλησοῦλα! . . . Ὅλοι μας ἐκεῖ στὴ μέση
Χριστιανοὶ στὴν κολυμπήθρα γίναμε κλαψαριστά.
Θὰ γελάσουμε μιὰ μέρα καὶ γαμπροὶ στὴν ἴδια θέση—
Θὰ σωπάσουμε μιὰν ἄλλη μὲ τὰ μάτια μας κλειστά . . .

Καὶ στὸν Ἅδη, ποῦ ἡ ψυχή μας φτερωτὴ θὰ περιτρέχῃ,
Θὰ γυρεύουμε νὰ ἰδοῦμε τοὺς Ἁγίους τοὺς σεβαστοὺς
Ἀπαράλλαχτους, ἀλήθεια, ἔτσι ὅπως αὐτὴ τοὺς ἔχει
Στὴς ξυλένιες της εἰκόνες φτωχικὰ ζωγραφιστούς!

ΤΟ ΛΙΜΑΝΙ ΤΗΣ ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ

Τὰ παληά του μουράγια χρωματίζει
Μιὰ θλίψη ξεπεσμένης ἀρχοντιᾶς.
Μεσ' τὰ ρηχὰ νερά του καθρεφτίζει.
Τῆς Δόγισσας τὸ φάσμα τῆς Βενετιᾶς.

Καβάλλα στοὺς ἀφροὺς τῆς τρικυμίας
Νύχτες τοῦ Ὀχτώβρη ἀπόξω του περνᾶν,
Βρυκόλακες τρανοὶ τῆς ἱστορίας.
Τὰ κάτεργα τοῦ ἰνφάντη Δὸν Ζουάν.

Τρομάζει ὅταν περνᾶ κοπάδι γλάρων . . .
Κι' εἶχε κοπάδια φοῦστες μιὰ φορά !
Ναὸς τοῦ ὀλέθρου, σκάλωμα κουρσάρων.
Δεύτερο Ἀλγέρι κι' ἄλλη Μπαρμπαριά.

Τώρα τοῦ Ἐπάχτου μοιάζει τὸ λιμάνι
Σὰν ἕνα μοναστῆρι καϊκιῶν.
Ἀσάλευτο κι' ἀμίλητο. Λιβάνι
Ἡ μυρουδιὰ θυμίζει τῶν φυκιῶν.

Δὲν ἀμποδᾶ τὰ κύματα νὰ μποῦνε,
Φυλάει τὴν γαλήνη νὰ μὴ βγῆ!
Τόση—ποῦ ἂν τὰ μουράγια γκρεμιστοῦνε
Μέσα της ἡ φουρτούνα θὰ πνιγῆ.

Δὲ λαχταρᾶ νὰ διώχνη σὲ ταξείδια
Τὰ μικρά του καΐκια... Κι'ἂν δὲ 'ρθοῦν ;
Τὰ ξάρτια τους μεσ' τὰ νερά του φίδια,
Ποῦ στὸ βυθὸ δεμένα τὰ κρατοῦν !

Κι'ἂν ξεκινήσουν—στὴν εὐχή του!—πρέπει
Νὰ πᾶνε τόσο μόνο μακρυά,
Ποῦ ὅσο νὰ φτάσουν πάντα νὰ τὰ βλέπη
Μὲ τοῦ μικροῦ του πύργου τὴ θωριά.

Τὰ σφίγγει φοβισμένα καὶ τὴς ὧρες
Ποῦ φεύγουν μουρμουρίζει τους,θαρρεῖς:
—Φυλαχτῆτε καλά!...Φουρτοῦνες...μπόρες...
Σᾶς περιμένω νἄρθετε νωρίς.

Καὶ δὲν ἔχει ποτὲ κανένα νὰ φύγῃ
Γιὰ ταξείδι μεγάλο μιὰ φορά.
Κανένα δὲν ἀκούστηκε νὰ ἐπνίγη—
Σαπίζουνε στ' ἀσάλευτα νερά!

Τώρα στοιχειὸ τοῦ Ἐπάχτου τὸ λιμάνι
Ἔχει ἕνα γέρο πάντα σκεπτικό,
Ποῦ θέλει κληρονόμο πρὶν πεθάνῃ
Τὸ θάνατό του τὸν ἱστορικό.

Τὰ νοιώθει, πλούτη, δόξες, ὅλα ξένα
Ὅσα στοὺς μαύρους γνώρισε καιροὺς
Καὶ τὰ θαρρεῖ γιὰ πάντα περασμένα
Καὶ τοὺς παληούς του καρτερεῖ Λοκρούς!

Στοχάζεται πῶς γιὰ νὰ ξαναζήσῃ
Στὴν ἱστορία πρέπει μιὰν αὐγὴ
Τὸ Δωρικὸ λεφοῦσι νὰ γυρίσῃ
Πάλι στὴν πατρική του ἀπάνω γῆ . . .

ΣΤΟΥ ΣΠΙΤΙΟΥ ΜΟΥ ΤΗΝ ΑΥΛΗ

Στοῦ σπιτιοῦ μου τὴν αὐλὴ
Τὸ κοινότερο χορτάρι
Γίνεται τὸ ποιὸ ὄμορφο
Τοῦ Μαγιοῦ λουλοῦδι !
Στοῦ σπιτιοῦ μου τὴν αὐλὴ
Τὸ χειρότερο πουλὶ
Λέει τὸ ποιὸ γλυκὸ τραγοῦδι !

Στοῦ σπιτιοῦ μου τὴν αὐλὴ
Τοῦ ἡλιοῦ κάθε φιλὶ
Γίνεται κι' ἀπὤνα θάμα.
Στοῦ σπιτιοῦ μου τὴν αὐλὴ
Καὶ τοῦ φεγγαριοῦ τὰ χάδια
Μάγισες τὴς κάνουνε
Τὴς γρηὲς μουριὲς τὰ βράδια !

Στοῦ σπιτιοῦ μου τὴν αὐλὴ
Τ' ἀγριοβόρι τοῦ Γεννάρη
Τσουχτερὸ δὲν τὤνοιωσα,
Πάντα μαλακώνει...
Στοῦ σπιτιοῦ μου τὴν αὐλὴ
Σὰ νυφιάτικη στολὴ
Πέφτει ἀργὰ καὶ ποῦ τὸ χιόνι.

Στοῦ σπιτιοῦ μου τὴν αὐλὴ
Μιὰ βρυσοῦλα μοῦ μιλεῖ
Γιὰ δροσιές, γιὰ δίψες.
Στοῦ σπιτιοῦ μου τὴν αὐλὴ
Τὴν ἀγάπη κάποιο χέρι
Ἔσπειρε καὶ τάϊσε
Τῆς ψυχῆς τὸ περιστέρι !

ΧΡΥΣΕΣ ΖΥΓΑΡΙΕΣ

Στὰ παληὰ τ' ἀμπέλια τὰ ξεθυμασμένα,
Ποῦ τοὺς κόπους πειὰ δὲν τοὺς πληρώνουν,
Σκύβουν οἱ ξωμάχοι ὅλη μέρα
Καὶ τελεύονται καὶ δὲν ἀπολαβαίνουν.

Στὰ μικρὰ σπιτάκια—πάντα εὐλογημένα—
Τὰ καλὰ κορίτσια, ποὺ τὰ ἰσκιώνουν,
Ξέρουν τὸν ἀγῶνα τοῦ πατέρα
Κι' οἱ γλυκοί τους τρόποι πειὸ πολὺ γλυκαίνουν.

Κάτου στὸ παζάρι—χλαλοὴ καὶ ζάλη—
Μεσ' τὴ μπαραγκούλα τὴν ξυλένια
Ὁ μπαλωματὴς σκυμμένος στέκει
Καὶ τὰ χοντροπάπουτσα μερεμετίζει.

Στὸ μικρὸ σπιτάκι νὰ τὸν βγάλη
Δὲ μπορεῖ ἡ μανούλ' ἀπὸ τὴν ἔννοια
Κι' ὅσο τὴ χοντρὴ φανέλλα πλέκει
Τόσο εὐχὲς καὶ ξόρκια σιγομουρμουρίζει.

Πέρα στ' ἀκρωτήρια τὰ φουρτουνιασμένα
Γεύονται κακὴ θαλασσοφάγια
Οἱ ψαράδες μέσα στὴς τρατοῦλες,
Ποὺ σὰν καρυδότσουφλα χαροπαλεύουν.

Στὰ μικρὰ σπιτάκια, ποὺ σὰν κουρασμένα
Ἀκουμποῦν στοῦ κάστρου τὰ μουράγια,
Τὸ θυμοῦνται πάντα οἱ γυναικοῦλες
Κι' ὅλο μὲ πειὸ τίμια πίστη ὑπομονεύουν.

Στὸ μακρὺ τὸ κάρο, ποὺ βαρὺ περνάει
Καὶ τραντάζει τὰ στενὰ σοκάκια,
Ὅλη μέρα μὲ ἄκοπη τὴ μέση
Ὁ ξανθὸς λεβέντης τὸ ταΐνι βγάζει.

Στὸ μικρὸ σπιτάκι, ποῦ μοσκοβολάει
Μὲ τὰ στολιστὰ παραθυράκια,
Ὁ πατέρας πὤχει καταπέση
Τἄχει ὅλα στὰ χέρια κι' ὅλο εὐχὲς μοιράζει.

ΝΟΙΚΟΚΥΡΟΣΠΙΤΟ

Γιὰ τὸ σπιτάκι τοῦ χωριοῦ θέλω νὰ τραγουδήσω
Νὰ βγάλω τ' ἄχτι μου, ποῦ δὲ μπορῶ νὰ ζωγραφήσω
Καὶ νὰ τὸ κάμω ἕνα μικρὸ καδράκι νὰ χαζεύω
Κυτάζοντάς το ποῦ καὶ ποῦ, τὴν ὥρα ποῦ δουλεύω !

Μὰ τί τραγοῦδι νὰ σοῦ πῶ νὰ σὲ καλοπιτύχω
Καὶ ν' ἀντιλαληθῆ γλυκὰ στὸν ἀνθισμένο τοῖχο ;
Ποῦ ναὕρω λόγια καὶ σκοπὸ καλὰ καὶ ταιριασμένα ;
. . . Ἄν ἤμουν ἥλιος θἄφεγγα κι' ὁλονυχτὶς γιὰ σένα !

Φεγγάρι ἂν ἤμουν θἄστεκα φανάρι στὴ σκεπή σου
Ἄν ἤμουν Μάης δὲ θἄφευγα ποτέ μου ἀπ' τὴν αὐλή σου
Ἄν μ' εἶχες βρύση στὴν αὐλὴ διαμάντια θὰ σταλοῦσα
Κι' ἂν μ' εἶχες στὸ κλουβὶ πουλὶ τ' ἀηδόνι θὰ περνοῦσα !

Καντῆλι ἂν ἤμουν τοῦ Χριστοῦ ποτὲ δὲ θἄχα σβύση
Καὶ χάρος — τὸ κατόφλι σου δὲν ἤθελα πατήση !
Μὰ τέτοιος ποὖμαι, νειὸς καλὸς κι' ἀνύπαντρος ἀκόμα,
Ἤθελα νἄμπαινα γαμπρὸς στὴν πόρτα σου ἕνα γιόμα !

ΑΡΧΟΝΤΟΠΟΥΛΑ ΣΤΟ ΧΟΡΟ

Στὸ χοροστάσι κ' ἡ Μαριὼ σήμερα θὰ κατέβη.
'Απ' τὸν καιρὸ ποῦ ἀρφάνεψε πρώτη φορὰ χορεύει.
—Ἄσπρη φούστα καὶ βελέσι
Νυφικὰ νὰ τὰ φορέση ! —

Αὐτοὶ ποὺ λὲν πῶς εἴδανε νεράϊδες νὰ χορεύουν
Ἂς δοῦνε πρῶτα τὴ Μαριὼ κι' ἔπειτα νὰ παινεύουν.
—Ἄσπρη φούστα καὶ βελέσι,
Μπροστινή μου ποιὸ σ' ἀρέσει ; —

Ποιὸς ξέρει μάγια τοῦ χοροῦ καὶ μάγεψε τὸ φίδι ;
Μιὰ σὰ σειρῆτι γίνεται καὶ μιὰ σὰ δαχτυλίδι.
—Ἄσπρη φούστα καὶ βελέσι —
Μιὰ κολλάει στὴν ἴδια θέση !

Καθὼς ἡ φλόγα τῆς φωτιᾶς λιγιέται στὴν ὁρμή της.
Ἔτσι λιγιέται κ' ἡ Μαριὼ καὶ παίζει τὸ κορμί της.
—Ἄσπρη φούστα καὶ βελέσι,
'Δῶ θὰ πέση, 'κεῖ θὰ πέση ! —

Χαρὰ στὴν ἀλαφράδα της ! Χωρὶς φτερὰ πετάει.
Κάτου στὸ χῶμα δὲν πατεῖ, στὴ γῆς δὲν ἀκουμπάει
—Ἄσπρη φούστα καὶ βελέσι
Ποιὸ πουλὶ σ' ἔχει ποδέση ! —

Οἱ βιολιτζῆδες τἄργανα χαζίρι νὰ τὰ σπάσουν !
Φτάνει τὸ πιάτο τῆς Μαριῶς καινούργια ν' ἀγοράσουν.
— Ἄσπρη φούστα καὶ βελέσι,
Ντούπιες καὶ φλωριὰ πεσκέσι ! —

Ἀρχοντοπούλα μας χρυσῆ, χαρὰ στὸ παλληκάρι
Χαρὰ στὸ βασιλόπουλο ποὺ θἄρθη νὰ σὲ πάρῃ !
— Ἄσπρη φούστα καὶ βελέσι.
Ποιὸς μπορεῖ νὰ σὲ παινέσῃ !—

ΣΥΜΠΕΘΕΡΙΑ

Ἡ δύση μὲ τὴ θάλασσα κόκκινα κάνουν μάγια.
Θὰ πάω στὰ βενετσᾴνικα νὰ ξαπλωθῶ μουράγια·
Τοὺς ναῦτες θἄχω συντροφιὰ καὶ στοίχημα θὰ βάλω
Γιὰ τὰ καΐκια πὤρχονται ποιὸ θὰ περάση τ᾿ ἄλλο.

Θὰ κόψῃ τὴν κουβέντα μας προβάλλοντας στὴν τάπια
Κἄποια ὀμορφούλα χωριανή, γαλανομάτα κἄποια,
Ποὔειναι παιδὶ τῆς θάλασσας, κορίτσι ἑνὸς βαρκάρη,
Γι᾿ αὐτὸ πετοῦνε γύρω της ξεθαρρεμένα οἱ γλάροι !

Πόθους γλυκοὺς στῶν ναυτικῶν τὰ μάτια θὰ διαβάσω.
Θὰ κουβεντιάσουνε γι᾿ αὐτὴ καὶ πόσο θὰ γελάσω !
Καμάρι θὰ τὴν κάνουνε μὲ ξόμπλια καὶ μὲ παίνιες
Κι᾿ ἐγὼ δυὸ λόγια θὰ τοὺς ᾿πῶ καὶ θὰ τοὺς βάλω σ᾿ ἔννοιες :

«—Εἶνε ντροπή σας, βρὲ παιδιά, καὶ προσβολὴ μεγάλη·
Ἀχάϊδευτα κι' ἀφίλητα νὰ μένουν τέτοια κάλλη!
Γιὰ τῶν ματιῶν της τὴ φωτιά, τὸ μέλι τοῦ χειλιοῦ της
Θἄπρεπε νὰ σκοτώνεστε στὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ της.

Εἶστε παιδιὰ τῆς θάλασσας, εἶν' τοῦ γιαλοῦ κοπέλλα.
Ἂν γίνῃ γυναικούλα σας θὰ σᾶς ταιριάζῃ τρέλλα.
Μὰ θἄηταν τόσον ἄσχημο νὰ τὴν ἰδοῦμε ταῖρι
Κἄποιου ξωμάχου ταπεινοῦ—γιὰ κἄποιου καροτσέρη.

Εἶνε δική σας! Νοιῶστε το!... Μὰ ποιὸς ἀπ' ὅλους θἄχη
Τὴν τύχη αὐτήν; Ἃς ρίξουμε λαχνὸ καὶ σ' ὅποιον λάχη.
Ἐγὼ θὰ πάω συμπέθερος καὶ χάρη θὰ φυλάξω
Ὅταν θὰ γίνη ὁ γάμος σας τὰ στέφανα ν' ἀλλάξω!

ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ ΤΩΝ ΚΟΡΙΤΣΙΩΝ

Ἄχ! αὐτὸ τὸ καλοκαῖρι, τὸ καλοκαιράκι,
Πῶς τὸ περιμένει νἄρθη κάθε κοριτσάκι!
Ἄνθη καὶ πουλιὰ καὶ νύχτες ὄμορφες θὰ φέρη,
Μὰ καὶ τὰ παιδιὰ τοῦ τόπου ἀπ' τὰ ξένα μέρη.

Ἄχ! αὐτὸ τὸ καλοκαῖρι, τὸ καλοκαιράκι,
Πόσο τὸ ποθεῖ κρυφούλια κάθε κοριτσάκι!
Τὰ παιδιὰ καὶ τὸ χειμῶνα πέρα ἐκεῖ ποιὸς ξέρει...
Μὰ τὰ δόλια τὰ κορίτσια λυώνουν στὸ καρτέρι.

Ἄχ! κι' αὐτὸ τὸ καλοκαῖρι, τὸ καλοκαιράκι,
Τί καλὰ ποῦ θὰ περάση κάθε κοριτσάκι!
Τῆς καρδούλας θὰ γεμίση μ' ἄνθη τὸ πανέρι·
Δὲ θὰ παίρνη—θὰ τὰ σιάζη μόνο κἄποιο χέρι...

Ἄχ! κι᾽ αὐτὸ τὸ καλοκαῖρι, τὸ καλοκαιράκι,
Πόσο θὰ χαρῇ, ψυχή μου, κάθε κοριτσάκι!
Στοὺς πλατάνους ὅλοι ἀντάμα, πλάϊ στὸ δροσονέρι
Θὰ περνοῦνε τὸ πρωΐ τους ὥς τὸ μεσημέρι.

Ἄχ! κι᾽ αὐτὸ τὸ καλοκαῖρι, τὸ καλοκαιράκι,
Τί χρυσὲς στιγμοῦλες θἄχη κάθε κοριτσάκι!
Κάθε βράδυ πάντα χώρια κι᾽ ὅμως θἄεινε ταῖρι,
Γιατί ἀπ᾽ τὸ γιαλὸ τὸ ἴδιο θὰ κυτοῦν ἀστέρι.

Ἄχ, κι᾽ αὐτὸ τὸ καλοκαῖρι, τὸ καλοκαιράκι,
Τὶ ζωὴ ποῦ θὰ περάσῃ κάθε κοριτσάκι!
Μὰ περνοῦν τὰ καλοκαίρια. Κι᾽ ἕνα καλοκαῖρι
Τῆς πορτοκαλιᾶς λουλούδια θἄρθῃ νὰ μᾶς φέρῃ...

ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΟΛΙ ΤΟΥ ΝΟΒΑ

Ἀγέραστες τριανταφυλλιὲς στολίζουν τὰ στρατόνια
Καὶ νἄχη τὴν κατάρα τους ὅποιος ἀνθὸ δὲν πάρη!
Τὰ κυπαρίσσια ὁλόγυρα κ' ἡ θλίψη τους ἡ αἰώνια
κόβει τοῦ Ἀπρίλη τὴ χαρά, τὴ φρίκη τοῦ Γενάρη.

Ὁ γραφικὸς εὐκάλυπτος ψηλώνει καὶ σαλεύει
Σὰν ἐμπνευσμένο ἰδανικὸ μιᾶς καθαρόαιμης νειότης.
Κι' ἡ λεμονιὰ ποῦ δὲν μπορεῖ στὸ ψῆλο του ν' ἀνέβη
Ἐρωτικὰ στὴ ρίζα του τινάζει τὸν ἀνθό της.

Γιγαντωμένες καρυδιὲς ἰσκιώνουν τὴ συρμή τους·
Σὰν ὁρκισμένο μυστικὸ βαθειὰ οἱ φωληὲς στὰ βάτα.
Ἀηδόνια, φύλλα καὶ νερὰ τὴ μουσικὴ ὕπαρξή τους
Μᾶς ὑποβάλλουν σὰ γλυκειὰ πρωτάκουστη σονάτα.

Λέγε, βρυσούλα τρίκρουνη, τὸ θρῦλο τῆς πηγῆς σου
καὶ τὰ δροσάτα μυστικὰ τῶν πέτρινων ἐγκάτων.
Στὰ πολυτρίχια στάλαζε—κι' ἄκουγε ἀπ' τὴ συρμή σου
τὴν προφητεία τῶν ἁρμυρῶν, ποῦ θὰ σὲ πιοῦν, κυμάτων.

Στὰ μάτια ξαναλέγεται τὸ ἐρειπωμένο κιόσκι
Σὰν παραμῦθι ἀρχοντικό, ποῦ δὲν ἀλησμονιέται:
Καὶ τὸ μελίσσι τὸ ξανθό, ποῦ ἐκεῖ τριγύρω βόσκει,
Γιὰ τὴ γλυκειά του δύναμη βουΐζει καὶ παινιέται.

Μικροῦλες ποῦ διαβαίνετε, μποροῦσα ν' ἀντιγράψω
Τὴ μουσικὴ τοῦ περβολιοῦ στὰ δροσερά σας χείλη—
Φεύγετε ;... Πάλι μοναχὸς—καὶ γονατῶ ν' ἀνάψω
Στὸν τάφο τῶν προγόνων μου τὴ σκέψη μου καντῆλι !

ΚΕΦΑΛΟΒΡΥΣΟ

Δυὸ θάλασσες ἀντάμωσαν στὸ γραφικὸ ἀκρογιάλι.
Ἡ μιὰ εἶνε πρασινόφυλλη—γαλαζονέρα ἡ ἄλλη.
Καὶ παίζει ἡ αὖρα τοῦ γιαλοῦ στὰ φύλλα τοῦ πλατάνου
Σὰν ψαροπούλα μελαψὴ στὴν ἀγκαλιὰ τσοπάνου.

Δελφίνια εἶνε τὰ κύματα, ποῦ φέρνουνε καβάλλα
Ξανθὲς νεράϊδες τοῦ γιαλοῦ στῶν πλατανιῶν τὴ σάλα·
Κ' εἶνε τ' αὐλάκια, ποῦ κυλοῦν ἀναλυτὸ κρουστάλλι,
Δρόμοι, ποῦ φέρνουν τοῦ βουνοῦ νεράϊδες στ' ἀκρογιάλι.

Κ' ἐδῶ ποῦ σμίγουν καὶ γλυκὸ σὰν ἀδερφὲς φιλιῶνται
Ἐδῶ τὸ μάγια δένονται κι' ἐδῶ τὰ μάγια λυῶνται!
Τρία φεγγάρια ἔλα νὰ ἰδῆς! —Ἀπῶνα λὲς πῶς ἔχουν
Τὰ φύλλα καὶ τὰ κύματα καὶ τὰ νερὰ ποῦ τρέχουν . . .

ΤΟ ΠΕΙΟ ΚΑΛΟ ΠΕΡΒΟΛΙ

Κορίτσια μὴ ζηλεύετε, τὸ ξέρουμε ὅλες κι' ὅλοι
Πῶς ἔχει ἡ Φρόσω στὸ χωριὸ τὸ πειὸ καλὸ περβόλι.
Σωστὸς παράδεισος. Ἐμεῖς οἱ ἄντρες καρτεροῦμε
Νἄχῃ γιορτὴ στὸ σπίτι της νὰ πᾶμε νὰ τὸ ἰδοῦμε.
Τὴν εὐωδιά του ὅταν περνῶ καϋμὸ τὴν ἀνασαίνω
Γιατί δὲν ἔχω λευτεριὰ νὰ μπαίνω καὶ νὰ βγαίνω.
Καὶ σᾶς ζηλεύω, ποῦ μπορεῖ νὰ πᾶτε πᾶσαν ὥρα
Νὰ σεργιανῖστε στὴ δροσιά, νὰ στολιστῆτε φιόρα.

Κι' ἂν ἔχετε παράπονο γιατὶ ποτὲ δὲ δίνει
Γιὰ νὰ φυτέψετε καὶ σεῖς κλωνάρι μπουγαρίνι,
Κι' ἂν κάθε σπόρος πὤδωσε ποτὲ δὲν ἔχει πιάση
(Μὰ νἆνε ἀλήθεια πῶς προτοῦ τὸν δώση θὰ τὸν βράση ;...)
Μὴ τὴν ξεσυνερίζεστε. Τὴν ἔχουν φουσκοβάλη
Πῶς τ' ἄνθη της θὰ μαραθοῦν ἅμα δανείση σ' ἄλλη.
. . . Κι' ἂς μαραθῆ τὸ χέρι του ποῦ μπῆκε στὸ περβόλι
Κι' ἔρριξε στ' ἄνθη του ὁ φονιὰς ποτάσσα καὶ βιτριόλι !

ΧΟΡΤΑΡΙ ΤΗΣ ΑΥΛΗΣ

Πόσο ἀγαπῶ τὸ πράσινο χορτάρι
Ποῦ βγαίνει στὴν πλακόστρωτή μου αὐλή,
Κλείνει τῆς ἀγραμάδες της μὲ χάρη
Καὶ τῆς φορεῖ ἀνοιξιάτικη στολή!

Κι᾿ ὅμως αὐτὸ κανεὶς δὲν τὸ προσέχει!
Εἶνε ἡ μικρὴ κι᾿ ἀχρείαστη ὀμορφιὰ —
Μόλις ποῦ τὸ θυμᾶται καὶ τὸ βρέχει
Μὲ δυὸ σταγόνες τὴν αὐγὴ ἡ δροσιά . . .

Ὦ! μικροσκοπικά μου ὡραῖα δάση,
Δενδροστοιχίες καὶ πάρκα στὴ γραμμή,
Τὸ μυρμηγκάκι ποῦ θὰ σᾶς περάση
Ἤθελα νἆμουν τούτη τὴ στιγμή!

ΖΩΓΡΑΦΙΑ

Τὸ χωριαδάκι κρέμεται στὸ πλάγι τοῦ βουνοῦ.
Ἆ! καὶ θὰ πέση στὸ γιαλὸ σὰν κόμη πῶς κυλήση!
Τ' ἄσπρα του σπίτια εἶναι θαρρεῖς ραντίσματα τοῦ ἀφροῦ
Ποῦ ἡ τρικυμία σήκωσε κ' ἔχει ὥς ἐκεῖ σκορπίση.

Τὴν ὥρ' αὐτὴ τὰ χαίρομαι μὲ τὴ χαρὰ τοῦ νοῦ
Γιατὶ κυτοῦν κατάματα τὸν ἥλιο πρὸς τὴ δύση.
Κ' ἐκεῖνος ἀπ' τὰ χρώματα, ποῦ δίνει τ' οὐρανοῦ,
τὸ πειὸ λαμπρό, τὰ τζάμια τους, κρατεῖ γιὰ νὰ στολίση!

ΤΖΑΜΙΩΤΙΣΕΣ

Στὸν πλάτανο καὶ στὸ Τζαμί, στὴν τάπια τοῦ Βεζύρη
Ὅταν ὁ ἥλιος στὰ βουνὰ τῆς Καλαβρούζας γύρη
Καὶ τῶν Σουλιώτικων σπιτιῶν τὰ τζάμια κοκκινίσουν
Μελαχροινὲς τζαμιώτισες θὰ βγοῦν νὰ σεργιανίσουν.

Κανένας δὲν τὸ πάτησε τὸ κάστρο ποῦ πατοῦνε!
Κι' ἂν μὲ καϋμὸ στενάζουνε, μὲ πόνο ἂν τραγουδοῦνε,
Κανένα δὲ στοχάζονται μόν' τὸ γραφτὸ ἀπαντέχουν!
Τοῦ κάστρου οἱ σιδερόπορτες διπλὸ κλειδὶ δὲν ἔχουν!

Ποιὸς εἶσ' ἐσύ, ποὺ σ' ἔπιασαν τὰ μάγια καὶ σπαράζεις;
Χρυσὸ σπαθὶ μὴν ἀκονᾶς, κεμέρι μὴν ἀδειάζεις!
Πλέξε δυὸ κληματόβεργες, κράξε καὶ τὸν παπούλη
Ν' ἀνοίξη ἡ Σιδερόπορτα, νὰ πατηθῆ τὸ Σοῦλι!

ΑΠΟΜΕΙΝΑΡΙ

Κατάνακρα στὴν ἔρμη ἀκρογιαλιὰ
Τοῦ ἀρχοντικοῦ σπιτιοῦ τὸ ἀπομεινάρι
'Αναθυμάει στὸ νοῦ χρόνια παληά,
Ποῦ ὠμόρφαιναν τὸν ὄλεθρο οἱ κουρσάροι.

Μπουνάτσα. Στὸν καθρέφτη της θὰ ἰδῆς
'Αλλαγμένη τὴν ἄγρια ζωγραφιά του·
Γλυκαίνει ἐκεῖ ἡ γαλήνη τῆς ζωῆς
Τὴ θλιβερὴ γαλήνη τοῦ θανάτου.

Φουρτούνα. Κι' ὡς τὰ κύματα χυμοῦν
'Απανωτὰ ποιὸ νὰ τὸ πρωτοφτάση,
Τὴ νύχτα τάχα σ' ὅλους μας θυμοῦν,
Ποῦ τὤχαν 'μπρὸς στὰ μάτια μας χαλάση.

Κατάνακρα στὴν ἔρμη ἀκρογιαλιὰ
Τοῦ ἀρχοντικοῦ σπιτιοῦ τ' ἀπομεινάρι.
Μόνη ζωή του μιὰ φειδοφωλιὰ
Καὶ μόνη ἐλπίδα τὸ θρασὺ χορτάρι.

ΦΛΟΓΕΡΑ ΣΤΟ ΚΑΣΤΡΟ

Στοῦ κάστρου τὰ χαλάσματα παίζει ὁ βοσκὸς φλογέρα.
Σιγαλινὲ σκοπέ, ποῦ ἀχεῖς μέσ' στὴ θλιμένη ἑσπέρα,
Μοῦ ἀποκοιμίζεις τὴν καρδιὰ καὶ μοῦ ξυπνᾶς τὴ σκέψη.
Μὰ ποιὸ κλειδὶ τῆς ἔδωσες; Ποιὰ μυστικὰ θὰ κλέψη;

Καθὼς κοντά σου σέρνεται κι' ἀπάνω λάμπουν τ' ἄστρα
Διαβάζει κἄποιες ἄγραφες ἐπιγραφὲς στὰ κάστρα,
Ποῦ λὲν πῶς δὲν ἀξίζουνε τῆς ἱστορίας οἱ τόμοι
Ὅσο ἕνας τόνος τραγουδιοῦ, ποῦ τραγουδιέται ἀκόμη.

Ξύπνα καρδιά μου κι' ἄκουσε! Πειὸ ἀθάνατη, πειὸ αἰώνια
Κι' ἀπὸ τὴς δόξες, ποῦ χρυσᾶ σκεπάζουν δαφνοκλώνια,
Τὸ γράφουν τὰ χαλάσματα μὰ κι' ὁ βοσκὸς τὸ λέει,
Εἶνε ἡ ψυχὴ ποὺ χαίρεται κ' εἶνε ἡ καρδιὰ ποῦ κλαίει!

Παῖζε φλογέρα—κ' οἱ νεκροὶ ν' ἀκούσουν Βενετσάνοι!
Αἰώνιος κι' ἀκατάλυτος δὲν εἶνε ὁ χάρος—πλάνη!
Εἶνε ἡ ζωή! Κι' ἂν ὁ βοσκὸς δὲν ξανατραγουδήση,
Ποιὰ δόξα καὶ ποιὸς θάνατος, ποιὰ ἀθανασία θὰ ζήση;

ΣΤΟΝ ΚΑΤΟΥ ΔΡΟΜΟ

Ἀπόψε πρωτακούσαμε τὸ λάλημα τοῦ γκιώνη
Στὸν κάτου δρόμο τοῦ χωριοῦ περιπατῶντας μόνοι.
Ὁ ἕσπερος μᾶς ἔφεγγε κ' ἤτανε τάχα ταῖρι
Τὸ θλιβερώτατο πουλὶ καὶ τὸ φαιδρὸ τ' ἀστέρι.
Καὶ μιὰ μικρούλα, ὦ! μιὰ μικρή...,ποῦ δίπλα μου ἐσκιρτοῦσε,
Τ' ἄστρινο γέλιο—τοῦ πουλιοῦ τὸ θρῆνο ἀντιλαλοῦσε!

Ἀλήθεια! Μόνο στοῦ χωριοῦ τὸν κάτου δρόμο, βράδυ,
—Λίγο καὶ δίχως ἔρωτα, λίγο καὶ στὸ σκοτάδι—
Μπορεῖ κανεὶς καὶ στῆς καρδιᾶς τὸ αἷμα λυώνει ἀντάμα
Τ' ἀνάβλεμμα ἑνὸς κοριτσιοῦ κι' ἑνὸς πουλιοῦ τὸ κλάμα!
Μπορεῖ κανεὶς καὶ στῆς ψυχῆς τὰ βάθη παρομοιάζει
Τοῦ ἑσπέρου τὴ φεγγοβολὴ καὶ τῆς μικρῆς τὸ νάζι!

ΞΟΜΠΛΙΑ ΤΟΥ ΦΕΓΓΑΡΙΟΥ

Θάμα κι' αὐτὸ τ' ἀποψινό!
Στὸ περιβόλι τὸ πυκνὸ
Καθὼς κοιμότουν σκοτεινὸ
    Μπῆκε ἡ κυρὰ-Σελήνη
Καὶ ξύπνησε γιὰ μιὰ στιγμὴ
Τ' ἀηδόνι καὶ τὸ γιασεμὶ
Καὶ τὴ μουντὴ νεροσυρμὴ
    Ποῦ ὁλόχρυση ἔχει γίνῃ!

Θάμα κι' αὐτὸ τ' ἀποψινό!
Σ' ἕνα σπιτάκι χωριανὸ
Μὲ κάποιον τρόπο ταπεινὸ
    Μπῆκε ἡ κυρὰ - Σελήνη
Κι' ἁπλώθηκε χρυσῆ - χρυσῆ
Μὲ μιὰν ἀγάπη περισσὴ
— Ὄνειρα πὤβλεπες ἐσύ! —
    Στοῦ κοριτσιοῦ τὴν κλίνη!

Θάμα κι' αὐτὸ τ' ἀποψινό!
Στὸ κοιμητῆρι τ' ἀκρινὸ
Μὲ φῶς κομένο καὶ σπινὸ
    Μπῆκε ἡ κυρὰ - Σελήνη.
Κι' ὡς φωτιστῆκαν οἱ σταυροὶ
Τοὺς ἔψαχνε κἄτι νὰ βρῆ
Μὲ τόση φρίκη, ποῦ οἱ νεκροὶ
    Φρικιάσανε κ' ἐκεῖνοι!

Θάμα κι᾽ αὐτὸ τ᾽ ἀποψινό!
Μέσα στὸ Κάστρο τὸ τρανό,
Ποῦ στεφανώνει τὸ βουνό,
    Μπῆκε ἡ κυρὰ - Σελήνη
Κι᾽ ἀμέτρητοι πολεμιστὲς
Μὲ μιᾶς χαθῆκαν σὰ σκιὲς
Ἔτσι ὅπως σάλπιγγες γλυκειὲς
    Νὰ σήμαναν εἰρήνη!

Θάμα κι᾽ αὐτὸ τ᾽ ἀποψινό!
Τ᾽ ἄστρα ψηλὰ στὸν οὐρανὸ
Χορεύουν καλαματιανὸ
    Μὲ τὴν κυρὰ - Σελήνη
Κ᾽ ἡ θάλασσα μουρμουριστὰ
Τὸν ἦχο τάχα τοὺς βαστᾶ
Καὶ τὴν κυρὰν εὐχαριστᾶ
    Κι᾽ αὐτὴ φλουριὰ τῆς δίνει!

ΤΟ ΜΙΣΟΦΕΓΓΑΡΟ ΕΔΥΣΕ ΣΤΟ ΚΑΣΤΡΟ

Στὴν τάπια, λές, σὲ σήκωνε κἄποιο ψηλὸ κοντάρι
Καὶ διαλαλοῦσες λάμποντας τὴ δόξα τῆς Τουρκιᾶς·
Ἔσπασε τὸ κοντάρι σου κ' ἐσύ, μισὸ φεγγάρι,
Πίσω ἀπ' τὸ κάστρο τὸ παληὸ γκρεμίσεσαι καὶ πᾶς...

Παληό μας κάστρο, ἡ ἀποψινὴ μορφή σου δὲν ὁμοιάζει
Μὲ ἄλλης βραδυᾶς! Τὸν ἴσκιο σου ντένεσαι σκοτεινό.
Κ' ἡ μαύρη σιλουέττα σου παράξενα φαντάζει
Σὰ μαγικὸν ἀνάγλυφο στὸν ἄστρινο οὐρανό.

Πολὺ πειὸ μυστηριώδικο σὲ νοιώθω ἀπόψ' ἐμπρός μου.
Σιμά μου ὑψώνεσαι βουβὸ κι' ὅμως σ' ἀντιθωρῶ
Σὰ μακρυνὸν ὁρόσημο στὰ πέρατα τοῦ κόσμου!
Κἄτι πειὸ πέρα κι' ἀπὸ σὲ νὰ νοιώσω δὲ μπορῶ.

Ἀπόψε μοῦ θυμᾶς πολὺ πῶς θὰ μποροῦσα, ἀλήθεια,
Κι' ἀπ' τὴν πειὸ μακρυνὴ γωνιὰ τῆς γῆς νὰ σὲ θωρῶ.
Ν' ἀντιλαλῶ τοὺς στίχους μου στὰ πέτρινά σου στήθεια
Καὶ μὲ τὴ νοσταλγία μου πιστὰ νὰ σὲ φρουρῶ!

ΞΩΜΑΧΟΣ

Χτὲς ὁ ξωμάχος πέρασε κι᾽ ὁ ποὺ καλὸ τοῦ θέλει !
Σὰ σκλάβος δούλεψε χωρὶς νὰ τοῦ φανῇ ἡ δουλιά.
Μὲ τὰ λουλούδια τῆς χαρᾶς στολίστηκε τ᾽ ἀμπέλι —
Εἶχε παρμένη κι᾽ ὅλη του μαζὶ τὴ φαμελιά !

Στὸ χέρι του δὲ βάραινε καθόλου ἡ κιαφολόγα·
Τὴ μέση του δὲν ἔκοβε καὶ χτὲς ἡ ὀρθοστασιά·
Οὔτε ποῦ τὴν κατάλαβε καὶ τοῦ ἡλιοῦ τὴ φλόγα !
Γύρω του ἐπαῖζαν τὰ παιδιὰ κ᾽ ἐστάλαξε δροσιά.

Χάμου, στὸν ἴσκιο τῆς ἐληᾶς, στρωθήκανε τὸ γιόμα
Φαγιὰ ἡ γυναῖκα κένωσε καὶ τὰ παιδιὰ φιλιὰ
Κι᾽ ἀπὸ τὰ δυὸ χορτάσανε καὶ μὲ γλυκὸ τὸ στόμα
Γλυκύτερα κοιμήθηκαν ὅλοι μαζὶ ἀγκαλιά.

Κάτου ἀπ᾽ τ᾽ ἀστέρια τὰ χρυσᾶ δειπνήσανε τὸ βράδυ.
—Τόσα πολλὰ δὲν ἤτανε ποτὲ τ᾽ ἀποβραδύς!
Κι᾽ ἀκοῦς ἐκεῖ νὰ πέσουνε πέντ-ἕξη στὸ πηγάδι.
Νάτα νεράκι πίνουνε. Τρέξε, μπαμπᾶ, νὰ ἰδῆς!

Στὸ κάρρο καὶ γυρίζανε... Τοὺς ἄκουσ᾽ ἀπὸ πέρα
Χαρούμενους ἀντίλαλους στὸν κάμπο νὰ σκορπᾶν·
Στάθηκα καὶ προσπέρασαν. Τοὺς εἶπα καλησπέρα.
Κι᾽ ἀπὸ κοντά τους μ᾽ ἔσυραν στὴ γῆ τῆς Χαναάν!

ΕΡΩΤΕΣ ΣΤΑ ΧΩΡΑΦΙΑ

Πέρα στὸν κάμπο βόσκουνε τεμπέλικα τὰ βώδια.
Κάτου ἀπ᾿ τὸν ἥλιο ἀστράφτουνε τ᾿ ἀλέτρια στὴς γωνιές.
Τώρα περνάει ὁ θεριστὴς μὲ δρέπανα στὰ πόδια,
Χρυσᾶ δεμάτια κουβαλεῖ καὶ χτίζει θυμωνιές.

Λάμιες τὸ γιόμα βγαίνουνε, ξωθιὲς μὲ τὸ φεγγάρι.
Κι᾿ ὁ ἔρωτας, ποῦ στάθηκε κορφὴ στὴ θυμωνιά,
Μὲ ἀστάχι στὴ σαΐτα του χτυπᾶ τὸ παλληκάρι,
Παίζει!, μὲ ἀστάχι δεύτερο λαβώνει καὶ τὴ νειά!

Βράζει τὴν πλάση μεσ᾿ τὸ φῶς τοῦ ἡλιοῦ τὸ μεσημέρι.
Βαρειὰ κοιμᾶται ἡ ἀργατιὰ στὸν ἴσκιο ἐδῶ κ᾿ ἐκεῖ.
Κι᾿ αὐτοὶ νὰ σμίξουν γνεύουνε σιμὰ στὸ βαλτονέρι,
Ποῦ οἱ καλαμιὲς τοὺς πλέκουνε κρυψῶνα ἐρωτική.

Ἡ λαῦρα τοῦ μεσημεριοῦ στὴς φλέβες τους κοχλάζει,
Κι᾿ ὁ νοῦς του στὰ λασπόνερα τοῦ βάλτου κολυμπᾶ.
Μιὰ μαύρη ὀχιὰ τὸ δρόμο τους τὸν κολασμένο φράζει.
—Φοβᾶται καὶ στὸ νῶμο του παράλυτη ἀκουμπᾶ.

Κι'αὐτὸς τὴ σφίγγει ἀλύτρωτα στὰ μπράτσα του τ'ἀντρίκια...
—Δὲν τραγουδοῦνε τὰ πουλιά, λαλοῦνε τὰ τζιτζίκια.—

Ἱδρῶτα, σκύβει, στάζοντας καὶ τὴ φιλεῖ στὰ χείλη...
—Λουλούδια δὲ μοσκοβολοῦν, μυρίζει τὸ τριφύλλι.—

Λυώνουν οἱ ρόζοι τῶν χεριῶν καὶ τὴ γλυκοχαϊδεύει...
—Πεταλουδίτσες δὲν πετοῦν, μιὰ σαῦρα χασταλεύει...—

Βαραίνει στὴν ἀγκάλη του... Στὰ χόρτα τὴν ξαπλώνει...
—Τὸ μυρμηγκάκι δὲν τσιμπᾶ κι' οὔτε ἡ ὀχιὰ δαγκώνει...—

Νὰ ἰδοῦμε τώρα ὁ θεριστὴς τὶ τάχα θὰ θερίση ;
—'Ανθοὺς ἀπ' τὴν ἀμάραντη λευκὴ πορτοκαλλιὰ
—"Η σάπια νερολούλουδα γιὰ νὰ νεκροστολίση
Μιᾶς ντροπιασμένης, πὤπεσε στὸ βάλτο, τὰ μαλλιά ; ...

ΠΕΛΙΣΤΑ

Ποιὸς ἦρθε ἀπάνου στὰ βουνὰ τὸ Μάη, τὸ καλοκαῖρι
Σκασμένος ἀπ' τὴ χλαλοὴ κι' ἀπ' τὴν πολυκοσμιὰ
Κι' ἀπὸ δῶ πέρα διάβηκε τὸ ντάλα μεσημέρι,
Διάβηκε καὶ δὲ στάθηκε νὰ πάρῃ ἀνασασμιά ;

Τσιφλίκι Σισμανέϊκο — κ' ἔχουν χτισμένα χάνια.
Καινούργιο σκότι βάνει ἐδῶ κανείς, νὰ σᾶς χαρῶ!
Τριγύρω λόγγος ἔλατα, κατάκαρδα πλατάνια.
Θάμα! Κι' ἀπὤναν ἔλατο τρέχει τὸ κρῦο νερό.

Ὄχι μὴν τὸ κουνήσουμε τώρα ποῦ βγῆκαν τ' ἄστρα !
Δὲ μάθατε τί γίνεται ; Ψένει ὁ χατζῆς ἀρνί,
Μᾶς φκιάνει κ' ἡ γυναῖκα του τυρόπητα στὴ γάστρα,
Κάτου ἀπ' τὴ βρύση τοῦ κρασιοῦ παγώνει τὸ σταμνί.

Ποιὸς εἶχε κόρη δίπλα του χωρὶς νὰ τὴ χαϊδέψη ;
Ποιὸς στὸ ποτάμι δίψασε χωρὶς νὰ ποτιστῇ ;
Ποιὸς ἐδῶ πέρα θἄτανε καὶ πρὶν νὰ μπουζουρέψη ;
Θὰ σηκωνόταν νἄφευγε νὰ νυχτοπερπατῇ ;

'Εδῶ εἶνε τοῦ χωριοῦ ὁ γιατρὸς—ἀλλοὶ ποῦ θὲν ρεμέντι !—
Κι' ὁ ταχυδρόμος—γράμματα ταχιὰ μὴν καρτεροῦν ! —
Κ' οἱ χωριανοὶ τὸ δίκηο τους, ὅμως κ' ἐμεῖς τὸ γλέντι.
Ἄϊντε νὰν τὸ βροντήξουμε κι' ἂν θέλουν μᾶς σχωροῦν !

ΣΤΟΝ ΑΪ-ΓΙΑΝΝΗ

Πότε νὰ φτάση ὁ Αὔγουστος νὰ πᾶμε στὸν Ἅϊ-Γιάννη
Πρὸς τοῦ γκρεμοῦ τὸ ξάγναντο νὰ πιάσουμε κελλί,
Καὶ ξέγνοιαστα νὰ ζήσουμε, στὴ βρύση, στὸ πλατάνι—
—Στὴν ἐκκλησιὰ γιὰ προσευχὲς—γιὰ γλέντια στὴν αὐλή!...

Ἡ συντροφιά σας ἱερή, παληὲς τοιχογραφίες,
ποῦ ὁλόκληρη στολίζετε τὴ γέρικη ἐκκλησιά—
Ὅμως κι᾿ ἀπόξω καρτεροῦν μικροῦλες Παναγίες,
Μὲ ἁγνὴ χαρὰ νὰ παίξουμε στῶν ἴσκιων τὴ δροσιά!

Μακρυά μας κάθε πειρασμός!... Ἐδῶ δὲν ἔχει βράδυ
Ἡ μέρα τῆς ἁγνῆς ψυχῆς... —Ὅλ᾿ ἅγια κ᾿ ἱερά!
Γράφουν σταυροὺς στὸν οὐρανὸ τῶν πουρναριῶν οἱ κλάδοι.
Σὰν ἁγιασμὸς μοιράζονται τῆς βρύσης τὰ νερά.

Στενό, σὰ δρόμος ἀρετῆς, περνᾶ τὸ μονοπάτι —
Πυκνὸς ὁ λόγγος γύρω μας—ναὸς τῆς παρθενιᾶς!
—Ψαλμοὶ τὰ ψιθυρίσματα—καντήλια οἱ ἀνθοβάτοι
Κ' ἡ μοναξιά του ἡ πρόσχαρη κρασὶ μιᾶς κοινωνιᾶς...

Σὰν τὸν προφήτη ἁπλός, λαμπρὸς ὁ ἥλιος ἀνατέλλει
Καὶ στέκει ὡς νὰ προσεύχεται στὴν πέτρινη κορφή.
Οἱ ἔρμοι λόγγοι τοῦ φυλᾶν ἀκρίδες κι' ἄγριο μέλι.
Κι' αὐτὸς σκορπάει μὲ ἁπλοχεριὰ τὴν πύρινη τροφή.

Κ' ἡ νύχτα, ἡ νύχτα πὤρχεται νωρὶς στὸ Μοναστῆρι,
Βγάζει στὸ λόγγο τ' ἄχραντα μυστήρια τοῦ ναοῦ...
—Χλωμὴ καλόγρηα, ποῦ ἀγρυπνᾶ γυρτὴ στὸ παραθῦρι,
Μοιάζει ἡ Σελήνη ὡς φαίνεται στὴ ράχη τοῦ βουνοῦ—

'Αφέντη "Αϊ-Γιάννη, βλόγα μας κι' αὐτὸ τὸ πανηγῦρι
Νἄρθουν ταμένοι κι' ἄταχτοι νὰ κάνουνε σταυρὸ
Καὶ νὰ σοῦ ζώσουν ἑκατὸ φορὲς τὸ Μοναστῆρι
Πρῶτα μὲ κεροζώσματα κ' ἔπειτα μὲ χορό!

ΔΙΑΜΑΝΤΩ

Διαμάντω! Διαμάντω! Πούεισαι, μωρὴ Διαμάντω!
Πρώτη φορὰ ἀνεβαίνω στὸ λόγγο, στὸ βουνὸ
Καὶ δὲ σὲ βλέπω ὁλόρθη ἀπάνω στὰ τσοκάρια.
Καὶ τὸ λυπητερό σου τραγοῦδι δὲν ἀκῶ!

Διαμάντω! Διαμάντω! Πούεισαι, μωρὴ Διαμάντω!
Τὰ γίδια σου ἔχουν ἔμπη στὸν κῆπο τοῦ παπᾶ·
Καὶ τρέξε νὰ τὰ μάσῃς προτοῦ τὰ πιάσῃ μέσα
Καὶ σὲ, βρέ κακομοῖρα, καταραστῆ βαρειά!

Διαμάντω! Διαμάντω! Πούεισαι, μωρὴ Διαμάντω!
Γιὰ φέρε ἀπ' τὴ σπηλιά σου ἕνα ξυλένιο ἀγγειὸ
Καὶ γι' ἄρμεξέ μου γάλα μπροστά σου μονορούφι,
Βρασμένο στὰ μαστάρια κι' ἀφρᾶτο νὰ τὸ πιῶ!

Διαμάντω! Διαμάντω! Πούεισαι, μωρὴ Διαμάντω!
Δυστυχισμένο ἀγρίμι, ποῦ σὰ ζουλάπι ζῇς!...
Βρισιά!... εὐτυχισμένη νὰ σὲ φωνάξω πρέπει.
Τὰ ὅσα θέλεις τἄχεις καὶ τ' ἄλλα τ' ἀγνοεῖς.

Διαμάντω! Διαμάντω! Πούεισαι, μωρὴ Διαμάντω!
Γιὰ μάσε τὰ σκυλλιά σου, ποῦ πέσαν νὰ μὲ φᾶν...
Κι' ἂν δὲ σὲ ἰδῶ μοῦ φεύγει ὅλ' ἡ ψυχὴ τοῦ λόγγου,
Ποῦ μέσα σου τὴν ἔχει ἀπαγγιασμένη ὁ Πᾶν!

ΧΟΡΟΣ ΜΕ ΦΕΓΓΑΡΙ

—Τραγοῦδι γιὰ τὴν ἀργατιὰ τοῦ θεριστὴ τὸ βράδυα—

—Φεγγάρι μου, τ' ἁλῶνι σου,
Τὸ στρογγυλό σου ἁλῶνι,
Ποιὸς μάστορας σοῦ τὤχτισε,
Ποιὰ στρίγγλα σ' τὸ σαρώνει;

Τὸ πέτυχε ὁλοστρόγγυλο,
—Χαρὰ στὰ συνεργά του !
Σοῦ τὤχει κατακάθαρο,
—βελόνι βρίσκεις κάτου !

—Κοπέλλες μου, τ' ἀλῶνι μου,
Τὸ στρογγυλό μου ἁλῶνι,
Τὸ γνοιάζεται ὁ ἀφέντης μου
Καὶ τ' ἀκριβοπληρώνει.

Ἔχει τὸν ἥλιο μάστορα
Καὶ κάλφα τὸν ἀθέρα.
Μοῦ τὸ σαρώνουν ἄγγελοι
Μὲ τὰ φτερὰ τοῦ ἀγέρα!

— Φεγγάρι μου, τ' ἁλῶνι σου,
Τὸ στρογγυλό σου ἀλῶνι,
Τὶ κρῖμα νἆνε μακρυὰ
Κανεὶς νὰ μὴν τὸ σώνη!

Ἂν ἤτανε σιμώτερα
Στὸ πράσινο χωριό μας,
Μέσα σ' αὐτὸ θὰ στέναμε
Τὸ βράδυ τὸ χορό μας!

—Κοπέλλες μου, τ᾿ ἁλῶνι μου,
Τὸ στρογγυλό μου ἀλῶνι
Τὤχει φκιασμένο ὁ ἀφέντης μου
Τὴς λίρες του ν᾿ ἁπλώνη!

Κι᾿ ἂν ἤτανε σιμώτερα
Στὸ πράσινο χωριό σας,
Μέσα σ᾿ αὐτὸ δὲ θἄφηνε
Νὰ στῆστε τὸ χορό σας!

— Φεγγάρι μου τ᾿ ἁλῶνι σου,
Τὸ στρογγυλό σου ἁλῶνι
Νὰ τὤχης νὰ τὸ χαίρεσαι
Κανεὶς δὲ σ᾿ τὸ λερώνει!

Χορεύουμε στ᾿ ἁλώνια μας
Κ᾿ ἔβγα τὸν ᾿Αλωνάρη
Νὰ ἰδῆς ποῦ θἆνε σὰν κ᾿ ἐσὲ
χρυσᾶ - γιομάτα στάρι!

ΤΟΥ ΠΕΘΑΜΕΝΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ

Στὴν ἀμουδιά, κάτου ἀπ᾽ τὴν τάπια
Τοῦ κάστρου τοῦ θαλασσινοῦ,
Ἡ βάρκα πλευρογέρνει σάπια
Τοῦ πεθαμένου ναυτικοῦ.

Ἀχώριστη συντρόφισά του.
Δὲν εἶχε κι᾽ ἄλλον ἀπ᾽ αὐτὴ
Στὸ μαῦρο κόσμον ἐδῶ κάτου
—Μάνα, γυναῖκα κι᾽ ἀδερφή. . .

Κι' ὁ χάρος ὅταν ἦρθε ἀκόμα
Σ' αὐτὴ τὸν βρῆκε μιὰ βραδυά.
Καὶ τώρα λυώνει αὐτὸς στὸ χῶμα
Καὶ λυώνει αὐτὴ στὴν ἀμουδιά.

Ἄχ! μὰ γιατὶ νὰ τοὺς χωρίσουν
Τὴν ὥρα ἐκείνη τὴ γραφτή;
Τὴ βάρκα του ἔπρεπε νὰ σκίσουν
Νὰ κάμουν κάσα του ἀπ' αὐτή!

Κι' ἂς μπήξουν κάνε τώρ' ἀκόμα
Ἀπὸ τὰ σάπια της πλευρὰ
Σταυρὸ στοῦ τάφου του τὸ χῶμα
Καὶ κάγκελλα σειρὰ-σειρά...

ΟΝΕΙΡΟ

Μιὰ νύχτα χειμωνιάτικη
Νειρεύτηκεν ἡ κόρη
Πῶς τάχα στὸν παράδεισο
Τὴν πῆγε τ' ἀγριοβόρι.

Οἱ κῆποι του γελούσανε
Χαρὰ Θεοῦ ἀνθισμένοι
Κ' ἡ χάρη τους ἀξέχαστη
Στὴ φαντασιά της μένει.

Ἕνα πρωῒ μαρτιάτικο
Ἔζωσε τὴν ποδιά της
Κ' ἔσπειρε μεσ' τὸν κῆπο της
Τὴν ὑπνοφαντασιά της.

Κι' ὅταν τοῦ Μάη ἐγίνηκεν
Ἡ πλάστη τ' ἀνθογιάλι,
Τοῦ παραδείσου ἀνθίσανε
Στὸν κῆπο της τὰ κάλλη!

Τὸ καλοκαῖρι στ' ἄνθη της
'Ανάμεσα περνοῦσε.
Τὰ πότιζε, τὰ σκάλιζε,
Στὸν ἴσκιο τους κεντοῦσε

'Ανάσαινε τὰ μῦρα τους
Καὶ μὲ τὴ βελονιά της
Τὰ κάλλη τους ξεσήκωνε
Μέσα στὸ κέντημά της.

Σὰν ἦρθε τὸ χινόπωρο
Μὲ τὰ στερνὰ γεράνια
Τοῦ γάμου της ἐστόλισε
Τὰ τυχερὰ στεφάνια.

Κι' ὅταν μαράθηκαν οἱ ἀνθοὶ
Σ' ὅλη τὴν ἄλλη φύση,
Ξεδίπλωσε τὸ κέντημα
Τὴ σάλα νὰ στολίση!

ΣΤΕΡΝΕΣ ΑΧΤΙΔΕΣ

Εἶνε ὄμορφες οἱ πειὸ στερνὲς τοῦ ἥλιου ἀχτίδες ὅταν
Πέφτουν στὸ βενετσάνικο λιμάνι καὶ περνῶντας
Στῶν ἀραγμένων καϊκιῶν ἀνάμεσα τὰ ξάρτια
Τὰ νυσταγμένα του νερὰ ροδόχρυσα τὰ βάφουν.

Εἶνε ὄμορφες οἱ πειὸ στερνὲς τοῦ ἥλιου ἀχτίδες ὅταν
Στοῦ λόγγου τὰ φυλλώματα συρτὰ-συρτὰ τρυπώνουν
Καὶ μπαίνοντας μέσ' τὴς φωληὲς σὰ γητεμένα φείδια
Ἐπιχρυσώνουν τῶν πουλιῶν τὰ βραδυνὰ τραγούδια.

Εἶνε ὄμορφες οἱ πειὸ στερνὲς τοῦ ἥλιου ἀχτίδες ὅταν,
Χτυπῶντας στὰ χρωματιστὰ τῆς ἐκκλησιᾶς μας τζάμια,
Ἀναλιγώνουνε μὲ φῶς ὑγρὸ τὰ χρώματά τους
Καὶ βάφουνε τὴς πλάκες της 'μπρὸς τὴν Ὡραία Πύλη.

Ἀλλ' εἶνε πειὸ ὀμορφότερες τὴν ὥρ' αὐτὴ ποῦ μπαίνουν
Στὴν καμαρά μου καὶ χρυσᾶ σκονίζουν τὰ βιβλία,
Χρυσᾶ ραντίζουν τὰ λευκὰ τριαντάφυλλα τοῦ βάζου
—Καὶ ρίχνουν στὸ χαρτάκι αὐτὸ τῆς πέννας μου τὸν ἴσκιο!

ΜΕ ΤΗ ΒΡΟΧΗ

Τὰ χρυσᾶ πουλιὰ πνίγουν οἱ γῦπες—
Καὶ θαμπώνουν σπίτια, μῶλοι, κῆποι
Εἶνε ἡ ὥρα ποῦ ξεχνῶ τὴς λύπες
Μεσ' τὴ νέα, ποῦ γεννιέται, λύπη!

Τὸ καράβι τρέχει στὸ λιμάνι
Τὸ πουλὶ φωληάζει τρομαγμένο.
...Οὔτε τὰ φτερά, οὔτε οἱ καπετάνοι
Φέραν τὴ χαρά, ποῦ περιμένω!...

Ὁ κρυμμένος ἥλιος ξαλαφρώνει
Τὴν ὀργή του μ' ἀστραπές, κι' ὠϊμένα!
Τὴ φτωχή μου ἐλπίδα κεραυνώνει...
—Κλάψε τώρα, ἐσὺ βροχή, γιὰ μένα!

ΚΡΥΟΙ ΧΕΙΜΩΝΕΣ

Ξανάρθε ὁ χειμωνιάτικος ἀγέρας ἀπὸ μακρυά!
...Μᾶς σκότωσε ὅλα τὰ πουλιὰ μὲ τὴ βαρειὰ σφεντόνα,
Ἐμάδηοε ἀπὸ πάνω τους τοῦ κήπου τὰ κλαριὰ
Καὶ μᾶς θυμάει ὅλα μὲ μιᾶς
Τὰ παραμύθια, ποὺ σ' ἐμᾶς
Ἄλλους χειμῶνες ἔλεγε στὸ παραγῶνι ἡ νόνα...

Ἄδειο τὸ παραγῶνι πειά!... Τὴν πρόσχαρη φωτιά,
Συλλογισμένοι καὶ βαριοί, κανεὶς δὲν τὴ λατρεύει!
Δὲ φέγγει σὲ φαντάσματα, δὲ λάμπει σὲ στοιχειά,
Οἱ δράκοι, οἱ μάγοι, κ' οἱ ξωθιὲς
Δὲν τὴν ἀνάβουν στὴς σπηλιές·
Κι' ἀπὸ τὴς σπίθες της καμμιὰ στ' ἀστέρια δὲ θ' ἀνέβῃ!

Ὦ! χειμωνιάτικη ζωὴ στὸ σπίτι τοῦ χωριοῦ
καὶ ποιὸς ἀπ' ὅσους σ' ἔζησαν γλυκὰ δὲ σ' ἐθυμήθη!...
Σὲ ξαναζῶ. Μὰ ποῦ ἡ χαρὰ τοῦ ἀλλοτινοῦ καιροῦ!...
Κρυώνει ἀκόμα κ' ἡ φωτιὰ
Ὅταν δὲν τὴ συμποῦν παιδιὰ
Κἄποιο καινούργιο ἀκούγοντας τῆς νόνας παραμῦθι!...

ΕΝΑ ΒΡΑΔΥ ΣΤΟ ΠΑΡΑΓΩΝΙ

Ἀπόψε δὲν ἐμείναμε σὰν ἄλλα βράδυὰ μόνοι.
Μᾶς συντροφεύει μιὰ γλυκειὰ φωτιὰ στὸ παραγῶνι.
Ξερόκλαδα τοῦ κήπου μας, χλωρὰ τὸ καλοκαῖρι
Πόσες φορὲς μᾶς δώσατε ἴσκιο, δροσιὰ κι᾽ ἀγέρι!

Γι᾽ αὐτὸ μὲ μιᾶς φουντώνετε κ᾽ εἶνε γλυκειὰ ἡ φωτιά σας
Ἀνάβουν θύμησες γλυκὲς μὲ τὸ προσάναμά σας!
Καὶ στὸ χαϊδευτικό της φῶς, ποῦ φτάνει στὴν ψυχή μας,
Βλέπουμε καταστρόγγυλη τὴν ἥσυχη ζωή μας...

Ὡς κ᾽ οἱ κλαμοῦρες τῆς μουριᾶς γύρω μας κύκλο κάνουν!
Κι᾽ ἂν μᾶς δροσίσουνε χλωρές, ξερὲς θὰ μᾶς ζεστάνουν,
Γιὰ νὰ μᾶς δώσουν δυὸ φορὲς κἄποια λεπτὴ εὐτυχία...
Ὦ πατρικὸ σπιτάκι μας! κι᾽ ὦ μητρικὴ ἐπαρχία!

ΑΝΕΜΩΝΕΣ

Καλὲ μὴν τσακωνόσαστε ποιὰ νὰ μᾶς πρωτοπάρῃ
Στὸ σπίτι ἀπόψε κ' ἔχουμε μπροστὰ τόσον καιρό!
Φτάνει νὰ καίῃ τὸ τζάκι σας, νὰ βράζῃ σαμοβάρι
Κ' ἐγὼ νὰ κάνω συντροφιὲς κάθε βραδυὰ μπορῶ.

Ξανθούλα ἐσύ, ποῦ πειὸ πολύ, πεισματικὰ ἐπιμένεις
Ἂς γίνῃ ἀπόψε ἡ χάρη σου! Σὲ σᾶς θὰ ρθοῦμε, ναί!
Μὰ μὴν ἀργήσῃς! Ἄρχισε τὸ τσάϊ νὰ ζεσταίνῃς,
Φέρε τὰ κουλουράκια σου καὶ τὸν κρουστὸ μπελντέ.

Ὁ δειλινὸς περίπατος μᾶς ἔχει ξεπαγιάση—
Μὰν σὰν τὰ χείλη στοῦ τσαγιοῦ τὴν ἄχνα ζεσταθοῦν,
Νὰ ἰδῇς τ' ἀγριολούλουδα, πῶχεις στὸν κάμπο μάση,
Μὲ πόσες ἄλλες ὀμορφιὲς μπουκέτα θὰ δεθοῦν!

Ἄχ ναί ! Τῆς ἀνεμῶνες σου σιγὰ νὰ τὴς λικνίζη
Μεσ' στὴς ψυχές μας νοιώθουμε μιὰ ρυθμικὴ πνοή.
Ἀκοῦστε ! Ἀκοῦστε ! Πάλι αὐτὲς μὲ νότες ζωγραφίζει
Τὸ μαντολῖνο, ποῦ στ' ἀβρὰ χεράκια σας θροεῖ.

Χειλάκια, αὐτάκια, μάγουλα—Νὰ κι' ἀπὸ μιὰ ἀνεμώνη!
Μήπως δὲν εἶνε σύμφωνος, συντρόφοι μου, κανείς ;
Ρόδα στῆς μπάντες κέντησες μὲ τεχνικὸ βελόνι—
Ἀλλ' ἀνεμῶνες ἔγειναν ἀπόψε, δεσποινίς !

Μὰ τότε 'πέστε μου, γιατὶ κ' ἐγὼ νὰ μὴ ζηλέψω ;
Ζηλεύω, φίλοι μου καλοί, φίλες μου τρυφερές !
Καὶ θέλω οἱ στίχοι μου ν' ἀνθοῦν, ἀφοῦ σᾶς τοὺς φιλέψω,
Σὰν ἀνεμῶνες τῶν ἀγρῶν—μὰ αἰώνια δροσερές.

ΟΙ ΧΩΡΙΑΝΟΙ

Ὅλοι μας γνωριζόμαστε ἀπὸ ἀνήλικα παιδιά.
Μὲ τὸ μικρό του τὄνομα ἕνας τὸν ἄλλον κράζει
Στὰ μυστικά μας δὲ μπορεῖ νὰ βάλουμε κλειδιά.
Ξέρει καθένας στ' ἀλλουνοῦ τὰ μάτια νὰ διαβάζῃ.

Σὰν ὅπως τὰ τρεχούμενα μοιράζουμε νερὰ
Καὶ τὰ σπαρτὰ ποτίζουμε καθεὶς μὲ τὴν ἀράδα,
Ἔτσι τὶς μοιραζόμαστε καὶ θλίψη καὶ χαρά.
Γιὰ βρέχη σ' ὅλο τὸ χωριὸ γιὰ σ' ὅλο εἶνε λιακάδα !

Γάμος ; Ἀστράφτει ἀπὸ χαρὰ καὶ γέλιο τὸ χωριὸ
Κι' ἀντιλαλεῖ τὸ νυφικὸ τραγοῦδι πέρα ὡς πέρα.
Θάνατος ; Ὅλοι θλιβεροὶ κι' ἀπ' τὸ καμπαναριὸ
Κατάμαυρο ἡ καμπάνα μας τὸν βάφει τὸν ἀγέρα.

Διάπλατα τὴς ὀξώπορτες ἡ καλωσύνη ἀνοῖ
Καὶ στὸ παλάτι τοῦ τρανοῦ καὶ στοῦ φτωχοῦ τὴν τρούπα,
Κι' ὅποιος περάση κι' ὅποιος μπῆ, γιορτὴ-καθημερνή,
Θὰ βρῇ στρωμένο καναπέ, θὰ βρῇ γλυκὸ στὴν κούπα.

Χώρια ἀπ' τὴς ἔγνοιες τῆς ζωῆς, τοὺς χάρους τοὺς πικροὺς
Μεσ' τὴς καρδιές μας ἔχουμε παντοτεινὸν Ἀπρίλη—
Κι' ὅσες τσουκνίδες βγαίνουνε μονάχες στοὺς ἀγροὺς
Ἐκεῖ ξεμοναχιάζονται πνιχτὲς στὸ χαμομῆλι...

ΕΔΩ Σ' ΑΥΤΑ ΤΑ ΚΑΣΤΡΑ

Ἐδῶ σ' αὐτὰ τὰ κάστρα
Πὤχουν γειτόνους τ' ἄστρα
Κ' οἱ ἐρμαδιακές τους φόσσες
Κοράκων κρύβουν κλῶσσες—

Ἐδῶ σ' αὐτὰ τὰ κάστρα
Ποῦ ἡ θάλασσα ἡ χαλάστρα
Μὲ κλάματα, μὲ γέλια
Τοὺς σκάβει τὰ θεμέλια—

Ἄλλους καιροὺς καὶ χρόνια
Βροντούσανε κανόνια
Κι' ἀράζανε γαλέρες
Μὲ Δόγικες παντιέρες.

Κολοῦσαν στὸ μεντένι
Φάντηδες σιδερένιοι
Καὶ κάνανε σεργιάνι
Ἀρχόντοι Βενετσιάνοι.

Σ' ὁλόχρυσα παλάτια
Ποῦ θάμπωναν τὰ μάτια
Γλυκὲς περνοῦσαν ὧρες
Ἁβρότατες σινιόρες.

Τί μένει; Βλέπουμε ὅλοι
Σὲ κἄποιο περιβόλι
Σπασμένο ἀπομεινάρι
Τ' Ἅϊ Μάρκου τὸ λιοντάρι!

Β΄

Ἐδῶ σ' αὐτὰ τὰ κάστρα
Πὤχουν γειτόνους τ' ἄστρα
Κι' οἱ ἐρμαδιακές τους φόσσες
Κοράκων κρύβουν κλῶσσες—

Ἐδῶ σ' αὐτὰ τὰ κάστρα
Ποῦ ἡ θάλασσα ἡ χαλάστρα
Μὲ κλάματα, μὲ γέλια
Τοὺς σκάβει τὰ θεμέλια—

Περάσανε ζαμάνια
Ποῦ φούσκωναν τουμάνια
Καὶ φέρναν οἱ Νοτιάδες
Περήφανες ἁρμάδες.

Στὴς τάπιες ἀπὸ μέσα
Παπαρουνίζαν φέσια
Κι' ἀπάνου ἀπ' τοὺς γουλάδες
Βιγλίζανε πασσάδες.

Κρύβανε τὰ μουράγια
Καφασωτὰ σαράγια
Καὶ λάμπαν στὰ μιντέρια
Χανούμισσες-ἀστέρια.

Τί μένει ; Βλέπουμε ὅλοι
Κατάκορφα στὴν πόλη
Γιὰ μόνη θύμησή τους
Ρημάδι τὸ τζαμί τους !

Γ′

Ἐδῶ σ᾽ αὐτὰ τὰ κάστρα
Πὤχουν γειτόνους τ᾽ ἄστρα
Κ᾽ οἱ ἑρμαδιακές τους φόσσες
Κοράκων κρύβουν κλῶσσες—

Ἐδῶ σ᾽ αὐτὰ τὰ κάστρα,
ποῦ ἡ θάλασσα ἡ χαλάστρα
Μὲ κλάματα μὲ γέλια
Τοὺς σκάβει τὰ θεμέλια—

Στὰ τωρινά μας χρόνια
Πετοῦνε χελιδόνια
Καὶ τὸ μικρὸ λιμάνι
Μόνο γιὰ βάρκες φτάνει

Στὴς τάπιες, ποῦ ὅλο ρεύουν,
Τσοπάνηδες σαλεύουν
Κ' εἰρήνη ἔχει σκορπίση
Τ' Ἀϊ-Λιὸς τὸ ἐρημοκλῆσι.

Δὲ βλέπεις πειὰ σαράϊ—
Τὴν εὐτυχία χωράει
Κάθε μας Ἐπαχτίτη
Τὸ φτωχικό του σπίτι.

Δὲ ζοῦμε τὴ μεγάλη
Ζωή, ποῦ ζοῦσαν ἄλλοι,
Μὰ εἶνε ἡ μικρὴ ζωή μας
Περσότερο δική μας...

Κι' ἀκόμα ποιὸς τὸ ξέρει
Ἡ μοῖρα τί θὰ φέρῃ,
Χαλάστρα κι' ἀναπλάστρα,
Ἐδῶ σ' αὐτὰ τὰ κάστρα!

I

Καὶ τώρα ποῦ στὴν ξενητειά, μανούλα μου, θὰ λείπω
Πάρε τὴν νοσταλγία μου καὶ σπεῖρε την στὸν κῆπο.
Θέλω τὴν ὥρα τὴν καλή, ποῦ πάλε θὰ γυρίσω,
Τὸν πόνο μου ἀπριλιάτικα λουλούδια ν' ἀντικρύσω !

II

Ἀντίλαλοι μυστηριακοὶ τῆς χωριανῆς καμπάνας,
Μὲ τὰ γλυκὰ χαϊδόλογα δὲ μοιάζετε τῆς μάνας.
Τάχα πῶς εἶστε σκέφτηκα, θυμᾶμαι, μιὰν ἑσπέρα
Τὰ λόγια, ποῦ δὲν ἄκουσα, τοῦ ἀγνώριστου πατέρα !

III

᾿Ανοῖξαν τ᾿ ἀπριλιάτικα λελούδια στὴν αὐλή σου·
Τὰ κρῖνα εἶνε σὰ χάδι σου, τὰ ρόδα σὰ φιλί σου,
Καὶ μιὰ περιπλοκάδα σου λευκοὺς ἀνθοὺς γιομάτη
Σὰν τὸ γλυκό σου ἀγκάλιασμα τὴ νύχτα στὸ κρεβάτι !

IV

Στὸ ἀνθόπλεχτο μπαλκόνι της κεντᾶ τὸ κέντημά της
Κι᾿ ἀπὸ τὰ χείλη της γλυκὸ κελάϊδημα σταλάζει.
Τὸ κέντημά της γίνεται τραγοῦδι μεσ᾿ τ᾿ ἀτλάζι
Καὶ τὸ τραγοῦδι κέντημα ἐπάνω στὴν καρδιά της !

V

Οἱ ἀνθισμένες λεμονιὲς τ' ἀποψινὸ βραδάκι
Στὰ περιβόλια τοῦ χωριοῦ φιλῆσαν τ' ἀγεράκι
Κι' αὐτὸ τὸ σκανταλιάρικο σιγὰ-σιγὰ φυσάει
Μᾶς βιάζει ν' ἀνασάνουμε καὶ μᾶς τὰ μαρτυράει!...

VI

Μεγάλα τῆς ἀποψινῆς νυχτὸς εἶνε τὰ μάγια!
Μπρὸς στὸ φεγγάρι ἀνοίγεται μιὰ λεύκα σὰ βεντάγια,
Κ' ἡ αὖρα σὰν ἁβρότατο χεράκι σου, ὦ ἑσπέρα,
Χαϊδευτικὰ σαλεύει την γιὰ νὰ τοῦ πάρῃ ἀγέρα!

VII

Τὴ νύχτα τοῦ ἀποχωρισμοῦ βγῆκε τὸ νέο φεγγάρι
Μικρὸν κι' ὠχρὸν-ἀόρατο στὸ βάθος τ' οὐρανοῦ,
Τὤνοιωσες τώρα ; Ἦτανε τῆς Μοίρας τὸ δρεπάνι
Ποὺ τοὺς ἀνθούς μας θέρισε στοὺς κήπους τῶν καρδιῶν !

VIII

Ὦ ! Παναγίτσα ταπεινή, ποῦ μέσ' στὸ ἐρημοκλῆσι
Τὴν παρθενιά σου σὰν ψυχὴ καὶ σὰ ζωὴ ἔχει κλείση,
Σὰν ἔρχομαι στὴ χάρι σου, γιατὶ κ' ἐγὼ δὲν ξέρω,
Ἀντὶς κεριὰ—τριαντάφυλλα ζητῶ γιὰ νὰ σοῦ φέρω !

IX

Μερόνυχτα χωρὶς αὐγή, χωρὶς Ἀπρίλη χρόνια . . .
Ποὔεινε οἱ καιροὶ ποὺ γύρω σου δὲν ἔπαυαν τ' ἀηδόνια !
Μιὰ πεθαμένην ἀρχοντιὰ τώρα ἡ σκεπή σου θάβει
Κι' οὔτε τὸ τζάκι καίγεται, οὔτε καντῆλι ἀνάβει !

X

Μὲ τὸ ξυλένιο ἀλέτρι του ὁ ζευγολάτης γράφει
Ὁλόκληρα κατεβατὰ στὸ καρπερὸ χωράφι
Γράφε ! Καὶ θἄρθω τὸν καιρὸ τοῦ θερισμοῦ μὲ ζήλεια
Γιὰ νὰ διαβάσω ζωντανὰ τοῦ Θεοκρίτου εἰδύλλια !

XI

Χωριατοποῦλες τ' ἄλεσμα στὸ μῦλο καρτεροῦνε
Καὶ μὲ τὸ γέρο·μυλωνᾶ μονάχες ξενυχτοῦνε·
Ἡ νύχτα φέρνει πειρασμούς... Ἄχ! μυλωνᾶ, ποιὸς ξέρει!
Γέροντας εἶσαι—μὰ καὶ τί; Καμμιὰ φορὰ κ' οἱ γέροι...

XII

Κοιμᾶται τὸ βλαχόπουλο στὸ βουναλάκι ἁπλάδα.
Στρῶμα του οἱ χειμωνιάτικες διαλέτες, φλῶρα δάση,
Καὶ σκέπασμά του ἡ θαλπερὴ γιοματινὴ λιακάδα.
Ποὔειντηνε ἡ χλόη, Θεόκριτε, νά 'ρθῇ νὰ τ' ἀγκαλιάση!

XIII

Πῶς εἶπες ; Θέλεις ν᾽ ἀνεβῆς μαζί μου στὸ βουνάκι ;
Εἶσαι μικρό ! Θὰ κουραστῆς, ξανθό μου κοριτσάκι.
Κι᾽ ἂν ἀποκοῦμπι ἀπάνω μου μεσοδρομὴς γυρέψης
Φοβᾶμαι...μέσ᾽ τὴν ἐρημιὰ μήπως μὲ μιᾶς τρανέψης !

XIV

Μαυροντυμένη σ᾽ εἶδα μιὰ μαρτιάτικην αὐγούλα
Στὸ μονοπάτι νὰ περνᾷς τοῦ κάμπου, ἁγνὴ παιδούλα·
Κ' ἤθελα κἆτι νὰ σοῦ εἰπῶ, μὰ πρὶν νὰ σοῦ μιλήσω
Ἤθελα νἆμουν ἄνοιξη—κάτασπρα νὰ σὲ ντύσω !

XV

Γυρνᾶς ἀπ᾽ τὴ βατόβρυση καὶ σ᾽ ἀπαντῶ στὸ δρόμο
Χαμοβλεποῦσα, ντροπαλὴ μὲ τὸ σταμνὶ στὸ νῶμο.
Καὶ ποῦ ἡ ντροπή σου ἡ ἀδόλευτη, κοπέλλα μου, νὰ ξέρῃ
Πῶς πίνω ἀπὸ τῆς στάμνας σου κ᾽ ἐγὼ τὸ δροσονέρι!

XVI

Ρωτῶ τὴν πονηρούτσικη, ποῦ ἔχω ἀγαπημένα,
Ποιὸν ἀγαπᾷ περσότερο, τὸν ὕπνο ἢ ἐμένα.
Κι᾽ αὐτὴ χωρὶς νὰ πειραχτῇ μοῦ λέει ἀγάλι-ἀγάλι:
—᾽Εγὼ τὸν ὕπνον ἀγαπῶ μεσ᾽ τὴ δική σου ἀγκάλη!

XVII

Μανούλα μου, ὅταν νοσταλγὸς πλανιέται ὁ λογισμός μου
Ὅλα τὰ βλέπω ἀπόμακρα μὰ ἐσένα πάντα ἐμπρός μου :
Μὲ μιὰ τρεμοῦλα προσευχῆς στὰ χέρια καὶ στὰ χείλη
Ν' ἀνάβῃς τάχα τοῦ σπιτιοῦ τὸ ἀκοίμητο καντῆλι !

6

Η ΠΟΥΛΙΑ ΤΗΣ ΜΙΚΡΟΥΛΑΣ

I

Ὅταν μιλᾶς στ' ἄλλα παιδάκια
Κ' ἐσὺ σὰν κοριτσάκι ἁπλᾶ,
Γιὰ τὰ κλαριά, γιὰ τὰ πουλάκια,
Γιὰ τὸ νερ͂άκι ποῦ κυλᾶ,

Κυτάζω ἀλλοῦθ' ἐγὼ καὶ κάνω
Πῶς δὲν προσέχω διόλου ἐσᾶς...
Ὅμως οὔτε μιὰ λέξη χάνω
Ἀπ' ὅσα λὲς τῆς συντροφιᾶς!

Ὢ πόσο μὲ διασκεδάζεις
Μὲ τὴς κουβέντες τὴς ἁπλές!
Μὲ τὰ κουτούλια ποῦ ἀραδιάζεις
Καὶ μὲ τ' ἀνόητα ποῦ λές!

II

Νά μας οἱ δυὸ μονάχοι πάλι
Στὴν κάμαρά μου τὴ μικρή.
Σιάζεις τὰ ρόδα στ' ἀνθογυάλι
Μὲ μιὰ τρεμούλαν ἐλαφρή.

'Αντίκρυ ἐγὼ σὲ καμαρώνω
Κι' ὅταν τὰ μάτια ἔχω κλειστὰ
Μέσ' τὴν καρδιά μου ξεσηκώνω
Τὴ ζωγραφιά σου αὐτὴ πιστά.

Καὶ σὲ φιλῶ πρὶν φύγῃς πάλι
Κ' εἶνε τὸ φίλημά μου εὐχή:
—Κόκκινα ρόδα στ'ἀνθογυάλι
Νὰ σιάζῃς σ'ὅλη τὴ ζωή!

III

Τὴν ἀθωότη πειὰ ἔχεις χάση
—Λαλοῦν πουλάκια στὰ κλαριὰ—
Κ᾽ ἔχεις, μικρούλα μου, περάση
Στὴν πειό σου ἀθώα πονηριά !

Αὐτὴ τὴν ὥρα, αὐτὴ τὴν ὥρα
Ἔχεις μιὰ χάρη ποῦ μεθᾶ.
Μὲ λιγουρεύεις σὰν ὀπώρα
Κι᾽ ὅμως εἶσ᾽ ἄνθος μοναχά !

Ἔννοια σου ! κι᾽ ὅταν τὸ ἄνθος δέση
Καὶ γίνη ὀπώρα ζουμερή,
Μεταξωτὴ ποδιὰ νὰ πέση,
Κἄποια καρδιά, τὴν καρτερεῖ !

IV

Μὲ τ᾿ὄνομά σου σὲ φωνάζω,
Μικρούλα, τὸ χαϊδευτικὸ
Καὶ στέκομαι καὶ σὲ κυτάζω,
Ποῦ περιμένεις νὰ σοῦ εἰπῶ.

Καὶ μὲ κυτᾶς καὶ σὺ τὰ ἴδια
Μὲ τὰ ματάκια τὰ γλυκὰ
Καὶ γίνονται τὰ δυό σου φρύδια
Δυὸ ὄμορφα ἐρωτηματικά.

Ἀπόκριση καμμιὰ δὲν παίρνεις!
Ὅλο σὲ βλέπω καὶ σωπῶ—
Κι᾿ ὅμως τὰ μάτια σου ὅταν γέρνης
Ξέρεις τὸ τ᾿εἶχα νὰ σοῦ εἰπῶ!

V

Εἶνε ἡ ψυχούλα σου πλασμένη
Ἀπὸ ροδόφυλλα κι᾽ ἀφρό.
Γι᾽ αὐτὸ εἶνε τόσο εὐωδιασμένη
Καὶ τόσο τρυφερὴ γι᾽ αὐτό.

Κι᾽ ἂν ἀπ᾽ τὰ ρόδα μὲ τὰ μῦρα
Κι᾽ ἀγκάθια πέσανε μαζί,
Κι᾽ ἂν σοὔχη μείνη κἄποια ἁρμύρα
Ἀπ᾽ τὸν ἀφρὸ μέσ᾽ τὴν ψυχή.

Θέλω νὰ ρίξω τὴν καρδιά μου
Τ᾽ ἀγκάθια σου νὰ καρφωθοῦν,
Θέλω τὰ χείλη τὰ δικά μου
Καὶ τὴν ἁρμύρα σου νὰ πιοῦν !

VI

Ἤσουν μικρὴ καὶ δὲ θυμᾶσαι
Τὴν πρώτη-πρώτη τὴ στιγμὴ
Ποῦ σὲ φωνάξανε καὶ νά σε
Μπροστά μου φάνηκες μὲ ὁρμή.

Βράδυ—κι᾽ ὁλόγυρά μας ἦσαν
Τὰ νυχτολούλουδ᾽ ἀνοιχτὰ—
Σὰν ἔθλιψα, μοσχοβολῆσαν,
Τὸ ἁβρὸ χεράκι σου σφιχτά.

Μιλήσαμε—κ᾽ εἶδα ἕν᾽ ἀστέρι
Στὸν οὐρανὸ νὰ περπατῇ
Σὰ νὰ τὸ τράβηξ᾽ ἕνα χέρι
Χρυσᾶ νὰ γράψῃ κἄτι τί...

VII

Στὸν ἀνθισμένο δρόμο ἐπάνω
Σοῦ πῆρα τὸ χρυσὸ ντορό.
Ποῦ νὰ σὲ φτάσω ! Δὲν προφθάνω
Τὰ βήματά σου νὰ μετρῶ !

Ὦ φτερωτή μου ἀλαφροπόδα
Τί γρήγορα ποῦ περπατεῖς
Πάνω στὰ κρῖνα καὶ στὰ ρόδα,
Πάνω στὴ δρόσο τῆς αὐγῆς !

Πότε ξεκίνησες καὶ νά σε
Μπροστὰ στὸν κῆπο τὸν κλειστό !
Νὰ τὸ χρυσὸ κλειδί του κι' ἄσε
Τὴν εὐτυχία νὰ μοιραστῶ....

ΚΑΪΜΟΣ

Πούεἰντο νὰ ξαναγύριζα στὸ πράσινο χωριό,
Ποῦ μιὰ κοπέλα καρτερεῖ ματάκι' ἀγαπημένα,
Κ' ἐκεῖ ποῦ ράβει καὶ κεντᾶ σὲ κῆπον ἰσκιερὸ
Σὰν τὸ πουλάκι κελαϊδεῖ καὶ κελαϊδεῖ γιὰ μένα !

Μὰ ἐσᾶς ποῦ δὲν τὸ ξέρετε σὰν πῶς νὰ σᾶς τὸ εἰπῶ !
Μιὰ φορὰ τὤκιασε ὁ Θεὸς κι' οὔτε ποῦ ζωγραφιέται !
Εὐλογημένο χρονικῆς στ' ἄνθι καὶ στὸν καρπό,
Σ' ἕναν παράδεισο βουνῶν, γιαλῶν καὶ κάμπων κλειέται...

Στὰ καθαρὰ σπιτάκια του, σωστὰ—ἐκκλησιὲς τὰ λές,
Οἱ θυγατέρες ψέλνουνε καὶ λειτουργοῦν οἱ μάνες.
Ἀπάνω στὰ παράθυρα κι' ἀπόξω στής αὐλὲς
Μυρίζουν οἱ βασιλικοὶ κι' ἀνθοῦν οἱ μαντζουράνες.

Γλυκὲς στιγμοῦλες τῆς ζωῆς ! Διαβαίνουμε σιμὰ
Τὸ βράδυ ὅταν δροσίζωνται οἱ κοπέλλες στὸ μπαλκόνι
Σὰν πασχαλιὰ ἡ ἀγάπη τους ἀπάνω μας κρεμᾶ
Καὶ σὰν κισσὸς ἡ ἀγάπη μας στὰ κάγκελλα σκαλώνει.

Ποὔειντο νὰ ξαναγύριζα στὸ πράσινο χωριό,
Ποῦ μιὰ κοπέλα καρτερεῖ ματάκι' ἀγαπημένα,
Κ' ἐκεῖ ποὺ πλένει τὰ προικιὰ στοῦ μύλου τὸ ζωριὸ
Σὰν τὸ νεράκι τραγουδεῖ καὶ γνοιάζεται γιὰ μένα !

ΑΝΟΙΞΗ

Τὴν ἄνοιξη μᾶς θύμησαν τῆς μυγδαλιᾶς τὰ κλώνια.
Χειμῶνα ἐμεῖς δὲν φεύγουμε—κεντᾶς καὶ τραγουδῶ—
Κι' ὅμως γιατί μᾶς φαίνεται πῶς σὰν τὰ χελιδόνια
'Απὸ μακρυὰ τὴν ἄνοιξη θὰ 'ρθοῦμε πάλι ἐδῶ ;

Περνοῦν καὶ δὲν τὴς νοιώθουμε τὴς μέρες τοῦ Φλεβάρη.
...Λείπουμε τάχα τώρα ἐμεῖς σὰν τὰ μικρὰ πουλιὰ
Κι' ὅταν ξαναγυρίσουμε—τὸ πλάνο μας ζευγάρι
Θὰ τραγουδήση μὲ χαρὰ στὴν περσινὴ φωλιά...

Καιρὸς νὰ ταξιδέψουμε ! Λυώνουνε πειὰ τὰ χιόνια.
Δὲν εἶνε ἀλήθεια, ἀγάπη μου, τὸ παραμῦθι αὐτό ;
Ποτέ μας δὲν ἐφύγαμε κι' ὅμως ὅλα τὰ χρόνια
Θαροῦμε πῶς τὴν ἄνοιξη πετοῦμε πάλι ἐδῶ !...

ΤΙ ΛΕΣ ΕΚΕΙ!

—Στὴ ρίζα-ρίζα στὸ βουνὸ
Περνάει δρομάκι ταπεινὸ
Μέσ' σὲ λιγιὲς καὶ βάτα
Πᾶμε γαλανομάτα;
—Ἐκεῖ ἕνας βράχος κρύβει
Μιᾶς βλάχας τὸ καλύβι!
Θὰ μᾶς ἰδῇ κ' εἶνε κακή....
—Τί λές ἐκεῖ!

—Στὴν ἄρκην-ἄκρη στὸ γιαλὸ
Ποῦ σπᾶν μὲ ψίθυρο τρελλὸ
Τὰ κύματα τ' ἀφράτα
Πᾶμε γαλανομάτα ;
—'Εκεῖ ψαρράδες πᾶνε
Τὰ δίχτυα τους τραβᾶνε
Θὰ μᾶς ἰδοῦν κ' εἶνε κακοί...
—Τί λὲς ἐκεῖ !

Πέρα στὴ βρύση τὴ διπλῆ
Ποῦ κελαΐδεῖ σὰν τὸ πουλὶ
Κι' ἀπὸ κρουνιὰ χιονάτα
Πᾶμε γαλανομάτα ;
—'Εκεῖ οἱ βοσκοὶ τὰ βράδια
Ποτίζουν τὰ κοπάδια
Θὰ μᾶς ἰδοῦν κ' εἶνε κακοί....
—Τί λὲς ἐκεῖ !

— Στὰ περιβόλια τὰ πυκνὰ
Πὤχουν ἀπόσκια σκοτεινὰ
Κι' ὅλο μ' ἀνθοὺς γιομάτα
Πᾶμε γαλανομάτα ;
—Πίσω ἀπ' τὴς πρασινάδες
Δουλεύουν οἱ σκαφτιάδες.
Θὰ μᾶς ἰδοῦν κ' εἶνε κακοί. . .
--Τί λὲς ἐκεῖ !

—Ψηλὰ στοῦ κάστρου τὴν κορφὴ
Ποῦν' ἔρημη κ' εἶνε κρυφή.
'Απὸ τὴν πίσω στράτα
Πᾶμε γαλανομάτα ;
—'Εκεῖ γιὰ μάγια βγαίνει
Μιά μάγισσα στριμμένη.
Θὰ μᾶς ἰδῇ κ' εἶνε κακή. . . .
—Τί λές ἐκεῖ !

ΤΑ ΔΕΙΛΙΝΑ ΤΟΥ ΚΗΠΟΥ

Ἂν μᾶς ἔρθουν κι᾽ ἀπόψε τὰ κορίτσια
Νὰ περάσουμε μαζὶ τὸ δειλινὸ
Θὰ κατέβουμε στοῦ κήπου τὴ γωνίτσα,
Ποῦ τ᾽ ἁγιόκλημα τὴ φράζει τὸ σεμνό.

Στὰ ξυλένια θὰ καθίσουμε σκαμνάκια
Κι᾽ ἀνθηρὰ παραμερίζοντας κλαδιὰ
Πολυσήμαντα θ᾽ ἀλλάξουμε λογάκια,
Ποῦ σὰν τ᾽ ἄνθη θὰ μυρώνουν τὴ βραδυά.

Θὰ λαλοῦνε τὰ πουλιὰ κι᾿ ἂν σταματήσουν
Μὲ τὴ σύμφωνη σιωπὴ τὴν ξαφνική,
Μαντολῖνα θὰ κρατοῦν νὰ ξαναρχίσουν
Τὰ κορίτσια τὴ γλυκειά τους μουσική.

Οἱ μικρές μας φίλες, ἔτσι μαθημένες,
Τρυφερὰ θὰν τὸ ζητήσουνε κ᾿ ἐμεῖς
Θ᾿ ἀπαγγείλουμε στροφές μας ταιριασμένες
Μὲ τὴν ἄρρητη εὐτυχία τῆς στιγμῆς.

Κι᾿ ὅταν δὲ θὰ φέγγουν πειὰ παρὰ τ᾿ ἀστέρια
Κι᾿ ὅλα τἄλλα θἆνε γύρω σκοτεινὰ
Θὰ σκορπίσουμε στὸν κῆπο ταίρια-ταίρια
Νὰ χορτάσουμε τὴ νειότη ποῦ πεινᾶ....

ΝΥΧΤΕΡΙΝΗ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑ

Οἱ δυό μας ξαπλωθήκαμε στὰ φύκια.
Τὰ κοιμισμέν' ἀσάλευτα νερὰ
Μὲ ταιριαστὰ ξυπνήσαμε χαλίκια
Καὶ μᾶς ἐφωσφορίσανε λαμπρά.

Στὸν οὐρανὸ σηκώσαμε τὰ μάτια
Καὶ μὲ τὴ ρίμα τῆς μαρμαρυγῆς
Τ' ἀστέρια, ποὺ τοῦ ἐστόλιζαν τὰ πλάτια,
Μᾶς ἔμαθαν τὴ γλῶσσα τῆς σιγῆς.

Τεντωμένο, σὰ δείχτης, τ' ἀκρωτῆρι
Μᾶς ἔδειχνε καράβια σκοτεινὰ—
Καὶ μὲ τοῦ ὀνείρου ἐμεῖς τὸ τρεχαντῆρι
Τραβούσαμε γιὰ μέρη μακρυνά....

Φαντάσματα νησιῶν ὀνειρεμένα
Μᾶς ἔσερναν μακρυὰ καὶ πειὸ μακρυά...
Ὀμίχλες ὅλα! Θάλασσα ὁλοένα!
Καὶ πουθενὰ ἡ ποθούμενη στεριά!

Μονάχα ὅταν πειὸ μέρα στ' ἀκρογιάλι
Ἀντήχησαν τραγούδια καὶ χαρές,
Στοῦ ταξειδιοῦ μας τ' ἄσωστο κανάλι
Νειόφαντες ἀντικρύσαμε ξηρές,

Κ' ἐκεῖ, χωρὶς κανεὶς νὰ καταλάβη,
Μὲ μι' ἀλυσσίδα χάδια καὶ φιλιὰ
Τὸ ἐδέσαμε τὸ πλάνο μας καράβι
Σὲ κάποια μαγεμένη ἀκρογιαλιά....

ΕΚΔΡΟΜΗ

Θὰ πᾶ νὰ λειτουργήσουμε μιὰ μέρα στὸ ἐξωκλῆσι.
Τὸ κάρρο στὸν ἐξοχικὸ τὸ δρόμο νὰ κυλήση
Κι' ὡς θὰ διαβαίνη ἀνάμεσα σ' ἀγλαντινιὲς καὶ φλύκια
Οἱ γουστερίτσες θὰ πηδοῦν, θὰ παύουν τὰ τζιτζίκια.

Στοῦ λόφου τὸν ἀνήφορο τὸ χέρι θὰ σοῦ σφίξω
Κι' ἀνάμεσα στὴς κουμαριὲς δρομᾶκο θὰ σοῦ ἀνοίξω.
Ἀπὸ ξανθὲς ἀγράμπελες κλωνάρια θὰ σοῦ κόβω
Κι' ὅλο γιὰ φίδια θὰ μιλῶ—νὰ σοῦ γλεντῶ τὸ φόβο

Μεσ' τὸ ἐξωκλῆσι—τσιμουδιὰ τὰ μάτια καὶ τὰ χείλια!
Τὴ βάβα θὰ βοηθήσουμε ν' ἀνάψη τὰ καντήλια,
Κι' ὅσο θὰ ψέλνῃ ὁ παπᾶς ἐμεῖς ἀπ' τὰ στασίδια
Βουβὰ θὰ προσευχώμαστε μὲ ταπεινὰ τὰ φρύδια.

Ὅταν σὲ νέφη λιβανιοῦ τελειώσ' ἡ λειτουργία
Καὶ τὴ στερνή μας προσευχὴν ἀκούσ' ἡ Παναγία,
Θὰ βγοῦμε ν' ἀγναντέψουμε μὲ τοῦ παποῦ τὰ κιάλια
Τὸν κάμπο καὶ τὸν ποταμὸ καὶ τὰ πλατειὰ κανάλια.

Κ' ἔπειτα θὰ κατέβουμε κατακαμπὶς στὸ μῦλο—
Ἡ μυλωνοῦ θὰ μᾶς δεχτῆ χουγιάζοντας τὸ σκύλλο
Καὶ κάτω ἀπ' τὸν ἀπέραστο τὸν ἴσκιο τοῦ πλατάνου
Σὲ σπάρτα θὰ καθήσουμε καὶ σὲ μυρτιὲς ἀπάνου.

Μὴ θὲς νὰ ποῦμε ψέμματα ! Κανεὶς δὲν θὰ πιστέψη !
Ὅσο κι' ἂν μᾶς τραβᾶ ἡ ψυχὴ ψηλότερα τὴ σκέψη !
Σὰν τὰ καλάθια θ' ἀνοιχθοῦν, ποῦ πήραμε μαζί μας,
Μεγαλωμένη ἀπόλαψη θᾆνε καὶ τὸ φαΐ μας !

Σὰν ἀποφᾶμε ; Ἡ συντροφιὰ θ' ἀρχίση τὰ τραγούδια
Κ' ἐμεῖς οἱ δυό θὰ ψάχνουμε στοὺς ὄχτους γιὰ λουλούδια.
Στ' αὐτάκια ἐγὼ θὰ σου κρεμῶ χνουδάτα κουμπουρέλια
Τὸ χνοῦδι θὰ σὲ γαργαλᾶ καὶ—κάκακα τὰ γέλια !

«ΜΙΣΩ ΤΗ ΓΑΛΗΝΗ...»

('Από γράμμα της)

I

Θέλω νὰ γίνω ἀνεμοζάλη γιὰ νὰ σοῦ δώσω τὴ χαρά,
Ποῦ ἀναζητοῦνε τῆς ψυχῆς σου τὰ αἰθερομέθυστα φτερά.

Νὰ τὰ παιδέψω σὲ μιὰ δίνη, ποῦ δὲν ἀφήνει γλυτωμό,
Κι' ὅταν θὰ πέφτουν κουρασμένα γιὰ τὸν πειὸ σίγουρο χαμὸ

Τότε σ' ἕν' ἀνθισμένο δέντρο νὰ γίνω μιὰ φωληὰ φτωχή.
Ποῦ ν' ἀγαπήσῃ τὴ γαλήνη στὴν πλανταγμένη σου ψυχή !

II

Θέλω νὰ γίνω τρικυμία μιᾶς χειμωνιάτικης βραδυᾶς
Τὴν ἀλιμάνιστη βαρκούλα γιὰ νὰ σοῦ ἁρπάξω τῆς καρδιᾶς.

Στὰ κύματά μου τ' ἀφρισμένα νὰ τὴν παιδέψω ταπεινή.
Νὰ ἰδῆ σπασμένο τὸ τιμόνι καὶ ξεσχισμένο τὸ πανί....

Καὶ τὴ στιγμὴ ποῦ θὰ βουλιάζῃ νὰ γίνω μιὰ ρηχὴ ἀμουδιά,
Ποῦ ν' ἀγαπήσῃ τὴ γαλήνη στὴν ταραγμένη σου καρδιά !

III

Θέλω νὰ γίνω ὁλόγυρά σου μιὰ μολυβένια συγνεφιά,
Στὴ σκέψη σου γιὰ νὰ χαρίσω τὴν ποθητή της ὀμορφιά.

Κι'ὅταν στὰ βάθη μου θὰ ψάχνης μὲ τὴς ψηλὲς κορφὲς τοῦ νοῦ
ν' ἀστράψω ἐγὼ καὶ νὰ σὲ κάψω μὲ τὴν φωτιὰ τοῦ κεραυνοῦ.

Ἀθάνατο νερὸ θὰ φέρω νὰ σ' ἀναστήσω στὴ στιγμὴ
Καὶ νὰ σὲ κάμω ν' ἀγαπήσης τὴν ξαστεριὰ τὴ γαλανή!

IV

Θέλω νὰ γίνω μεσονύχτι βαθύ, βουβὸ καὶ σκοτεινὸ
Στὴς τρομερὲς στοές μου ὅλο καὶ ποιὸ βαθειὰ νὰ σὲ πλανῶ.

Κι' ὅταν στὰ σκότη, ποῦ μὲ κόπο, σκοντάφτοντας θὰ περπατῆς
τυφλὴ θὰ νοιώσης τὴν ψυχή σου καὶ γιὰ νὰ ἰδῆς θ' ἀπελπιστῆς

Τότε μακρυὰ νὰ λαμπυρίσω μὲ τὴ μαρμαρυγὴ ἀστεριοῦ
Καὶ νὰ σὲ κάμω ν' ἀγαπήσης τὴ λάμψη τοῦ μεσημεριοῦ!

ΠΡΩΤΟΒΡΟΧΙΑ

Μέσ' ἀπ' τὰ κλεισμένα παραθύρια
Ἔλα γιὰ νὰ ἰδῆς χωρὶς μιλιὰ
Τὰ κυνηγημένα τρεχαντήρια
Καὶ τὰ διαβατάρικα πουλιά.

Τὸν παραπονιάρικο στὰ τζάμια
Ἡ βροχὴ σκοπό της ἀρχινᾶ....
Τὸ γιαλὸ θολώνουν τὰ ποτάμια—
Ἡ ἀντάρα κρύβει τὰ βουνά.

Φτάνει καὶ στὸ σπίτι μας ἡ μπόρα. . .
Σκῦψε, ἀγαπητή μου, νὰ σοῦ εἰπῶ :
—Πῶς μοῦ ἀρέσει πάντα τέτοιαν ὥρα
Νά σωπαίνω καὶ νὰ σ' ἀγαπῶ !

ΧΙΝΟΠΩΡΙΝΟΣ ΠΕΡΙΠΑΤΟΣ

Τὸ θλιβερὸ χινόπωρο ξανάρθε στὸ χωριό μας,
—Θὰ νἄρθω ἀπ' τὸ σπιτάκι σου τ' ἀπόγιομα, οἱ δυό μας —
Σύνεφα μαῦρα ντύσανε βαρειὰ τὸν οὐρανό.
—Μονάχοι ἕναν περίπατο νὰ πᾶμε μακρυνό.—

Μέσ' τὴ θλιμένη συνεφιὰ ποῦ τόσον ἀγαπᾶμε,
—Πέρα στὸν κάμπο μακρυὰ τὸν ἔρημο θὰ πᾶμε—
Ὅλα θἄειναι ὀμορφότερα σὰν ἄϋλα ἔτσι ἀχνά !
—Κι' ὅπου τὰ μονοπάτια του μᾶς βγάλουν τὰ στενά ...—

Ἀπάνωθέ μας τῶν κλαριῶν τὰ φύλλα ὠχρὰ μαδοῦνε,
—Λόγια γλυκὰ τὰ χείλη μου πολλὰ ἔχουν νὰ σοῦ εἰποῦνε—
Στοὺς φράχτες πειὰ δὲν παίζουνε σὰν ἄλλοτε πουλιά.
—Κ' ἔχουνε νὰ σοῦ δώσουνε τὰ χείλη μου φιλιά.—

Λουλούδια δὲν ἀνθίζουνε στοῦ κάμπου τὰ λειβάδια,
—Σκόρπα σὰν ἄνθη ἀπάνω μου τὰ τρυφερὰ σου χάδια,—
Μόνο στῶν ὄχτων κρύβονται τ' ἀγκάθια κυκλαμιές.
—Τὰ χάδια σου, ποῦ μοῦ ξυπνοῦν γλυκὲς ἐπιθυμιές.—

...Τὰ πρωτοβρόχια πιάσανε. Νά τες οἱ πρῶτες στάλες !
—Τί κρῖμα νὰ μὴ μᾶς χωροῦν τῶν δένδρων οἱ κουφάλες!—
'Ανάμεσά μας, θἄλεγες, ἀστράφτει καὶ βροντᾶ
—Ναί ! Δός μου τὸ μπρατσάκι σου νὰ σ' ἔχω πειὸ κοντά.—

Τὸ μῦθο τῆς πεντάμορφης ποῦ χάθηκε στὰ δάση
—Μὴν τρέμης ἔτσι κ' ἔννοια σου μέσ' ὅλο τὸ ληοστάσι—
Θαρρῶ πῶς ζοῦμε σήμερα μὲ τὴ μικρὴ ξανθή...
—Κἄποιο σπιτάκι ἐξοχικὸ νὰ μποῦμε θὰ βρεθῆ.—

Τότε τὴν πῆραν δράκοντες σὲ γυάλινο παλάτι...
—Νά μιὰ σκεπή ! Κι' ὁλόϊσα θὰ βγῆ τὸ μονοπάτι.—
Καὶ τώρα ἐγὼ τὴν ἔκλεισα σ' ὁλόχρυση καρδιά.
—Ἔρμο τὴ σπίτι ! 'Ο ἔρωτας μᾶς δίνει τὰ κλειδιά...

ΚΥΚΛΑΜΙΕΣ

Τώρα τὸ ἀπομεσήμερο, ποῦνε γλυκὸ τὰ χάδια
Τοῦ ἥλιοῦ καὶ κἄτι ἀόριστες γεννοῦν ἐπιθυμιὲς,
Στά γραφικὰ λοφόβουνα καὶ στ' ἁπλωτὰ λειβάδια
Πηγαῖναν τὰ κορίτσια μας νὰ μάσουν κυκλαμιές.

Ὦ μαγικὴ διαίσθηση τῆς νειότης! Μεσ' τὴν ὥρα
Ἐκεῖ κ' ἐμεῖς πηγαίναμε σιγὰ-σιγὰ πεζοί.
Στὸ δρόμο ἀπαντηθήκαμε. Μιὰ συντροφιά. Καὶ τώρα
Θὰ βροῦμε μαὶ θὰ μάσουμε τὴς κυκλαμιὲς μαζί...

Ὅλο χαρὰ σκορπιόμαστε μέσ' τὸ λειβάδι ταίρια
Καὶ ψάχνουμε ζευγαρωτοί... Νὰ κυκλαμιὲς σωρός!
Σκυμμένοι. Πλάϊ τὰ κορμιά. Μαζὶ-μαζὶ τὰ χέρια....
Γεμᾶτο τὸ πανέρι μας κι' ἄνανθος πειὰ ὁ ἀγρός!

Μονάχα τὸ πανέρι μας; Μὲ κυκλαμιὲς γεμάτη
Καὶ τὴν ψυχή μας νοιώθαμε ζευγαρωμένοι ἐμεῖς!...
Ὅμως τί γέλια! Πέσαμε πηγαίνοντας τρεχάτοι
Στὸ ρεματάκι μᾶς κρυφῆς, κ' οἱ δυό, νεροσυρμῆς,

Μαζὶ μᾶς ἀγκελώθηκαν τὰ χέρια μέσ' τ' ἀγκάθια...
Ὦ σταγωνίστες κόκκινες, ποῦ ἐπάλλατε κρυφὰ
Στῶν ἀβασάνιστων καρδιῶν τ' ἄδυτα μέσα βάθια,
Ποιὰ μοῖρα σᾶς φανέρωσε μαζὶ-μαζὶ ἔτσι δά ;...

Μαζὶ καὶ ξεφωνήσαμε—μιὰ σαῦρα εἶχε πηδήση !—
Ἐκείνη ἀπὸ τὸ φόβο της κ' ἐγὼ νὰ τὴ γελῶ.
Ἄθελα τὸ χεράκι της στὸ χέρι μου εἶχε κλείση
Κ' ἔλεγα πῶς τὸ φίληγα χωρὶς νὰ τὸ φιλῶ !

Στὸ λόφο ἀπάνω στὸ λιαστὸ καθήσαμε χορτάρι
Καὶ μπουκετάκια πλέξαμε τὴς κυκλαμιὲς μαζί.
Τὸ πρῶτο-πρῶτο κάρφωσα στὸ στῆθος της μὲ χάρη,
Τὸ δεύτερο μοῦ πέρασε στὴ μπουτονιέρα αὐτή.

Μαζὶ στοὺς ἄλλους γνέψαμε κατόπι ν' ἀνεβοῦνε.
Μᾶς ἔχασαν καὶ θ' ἄρχιζαν κακογλωσσιὲς νὰ λέν...
Κι' ἄχ ! πόσο μετανοιώσαμε λίγο προτοῦ νὰ 'ρθοῦνε
Γιατί μονάχοι μείναμε τέτοιες στιγμὲς καὶ δέν...

ΧΕΙΜΩΝΙΑΤΙΚΟ

Μέσ' τὴ μικρή μου κάμαρα σὰ βρέχη, σὰ χιονίζη
Στὸ τζάκι κόκκινη φωτιὰ σπιθοβολάει καὶ τρίζει
Καὶ μικρὴ συντρόφισσα τὰ χέρια χουχουλίζει.

Πόσο μοῦ ἀρέσει νἆμαστε τέτοιες στιγμοῦλες μόνοι !
Τί ὄμορφα πέφτει ἡ βροχή, τί ὄμορφα τὸ χιόνι !
Μὰ κ' ἡ μικρὴ συντρόφισσα τί ὄμορφα κρυώνει !

Σὰν τὸ πουλάκι, ποῦ χτυπᾶ στὸ τζάμι, μὲ κυτάζει.
Στὴν ἀγκαλιά μου τρέμοντας νὰ ζεσταθῆ φωλιάζει
Καὶ τὰ μικρὰ χεράκια της στὸν κόρφο μου τὰ μπάζει.

Νωρὶς τὰ φέρνει ἡ συγνεφιὰ τὸ ποθημένα βράδια—
Καὶ πέφτουνε πυκνὰ πυκνὰ μέσ' τὰ θαμπὰ σκοτάδια
Βροχὲς ἀπὸ τὰ φιλήματα, νιφάδες ἀπὸ χάδια...

Μέσ' τὴ μικρή μου κάμαρα κανένας μὴ ζυγώνη !
Ζεστάθηκε ἡ μικρούλα μου κ' εἴμαστε οἱ δυό μας μόνοι...
Ἄχ ! ἂς μὴν πάψη πειὰ ἡ βροχὴ κι' ἂς μὴ σωθῆ τὸ χιόνι !

ΥΜΕΝΑΙΟΣ

Τὴν πειὸ μεγάλη καὶ λευκὴ λαμπάδα ἐγὼ θ' ἀνάψω
Γιὰ τὸν καλό σου Ὑμέναιον, ἀγάπη μου παληά...
Θὰ τὴν ἀνάψω μοναχὸς κι' ὡς κάτου θὰ τὴν κάψω—
Δὲν πρέπει μήτε κι' ἀπὸ αὐτὴ νὰ μείνη μιὰ σταλιά !

Κι' ἀνήμερα στὸ γάμο σου τὰ δῶρα μου δὲ θἆνε
Οὔτε ἀνθογιάλια ὁλόχρυσα, οὔτε δροσάτοι ἀνθοί,
Μὰ δυό παληὰ τριαντάφυλλα, ποὺ ὡραῖα θὰ ταιριᾶνε,
Στὸ νυφικὸ σου φόρεμα κι' ἂς ἔχουν μαραθῆ !...

Στὰ ξένα μάτια θὰ γινοῦν χλωρὰ καθὼς τὴν ὥρα
Ποῦ ντροπαλὰ μοῦ τἄδωσες μικρὴ παιδούλα ἐσὺ—
Κι' ἂν τότε τὴν ἀγάπη σου μοῦ ἐψιθυρίσαν, τώρα
Τὴν πειὸ θερμή μου θὰ σοῦ εἰποῦν εὐχούλα καὶ χρυσῆ!

Δροσιὰ θἄχουν στὰ φύλλα τους. Σὰν ἀπομείνης μόνη
Πιέ την κρυφὰ καὶ πέταξε τὰ ρόδα μας μακρυά....
Θἄνε τῆς Λήθης τὸ νερό.—Δροσίσου καὶ λησμόνει!
Θἄν' τὰ στερνά μου δάκρυα.—Καὶ μὴ δακρύζης πειά!

Τί ἄλλο ἀκόμα; ... Ἕνα φιλάκι ἀλλάξαμε, καϋμένη!
Θὰ σ' τὸ γυρίσω, ὅταν φιλῶ τὰ στέφανα κι' αὐτὸ
Ἀπ' τὸν παληό μας ἔρωτα, τίποτα νὰ μὴ μένη
Καὶ μόνο τὴν ἁγνότη του νἄχης γιὰ φυλαχτό!

ΝΥΧΤΕΣ ΤΗΣ ΑΚΡΟΘΑΛΑΣΣΙΑΣ

Ἀξέχαστες κι᾽ ὀνειρευτὲς νύχτες τῆς ἀκροθαλασσιᾶς,
Ἀναπολῶντας σας βαθειὰ δροσίζω τὴν ψυχή μου!
...Μαζὶ-μαζὶ βαδίζαμε πιασμένοι ἀπὸ τὸ χέρι
Καὶ σέρναμε στὰ κύματα κοντά μας τὸ φεγγάρι.

Ἀπ᾽ τὴς σπηλιὲς τῆς Καλυψὼς ἔφερνε μῦρο ἡ ἅρμη
Καὶ τῶν Σειρήνων ἔφερναν τὰ κύματα τραγούδια.
Ἦταν τραγοῦδι σιγαλὸ κι᾽ αὐτὸ τὸ βάδισμά μας
Στῆς ἔρημης ἀκρογιαλιᾶς τὴν ἄσωστη ἀμουδιά.

Στὰ καστανὰ ματάκια σου κυλοῦσε τὸ φεγγάρι
Σ᾽ αὐτὸ παρὰ στὰ κύματα πειὸ πλούσιο καὶ χρυσὸ
Ἔσκυβα ἐγὼ καὶ τὤπινα καὶ τὰ χρυσᾶ του πλούτη
Τἄκουγες μέσ᾽ τὰ λόγια, ποῦ μοῦ ἐμπνέαν τὰ φιλιά...

Ἀξέχαστες κι᾽ ὀνειρευτὲς νύχτες τῆς ἀκροθαλασσιᾶς,
Ἀναπολῶντας σας βαθειὰ δροσίζω τὴν ψυχή μου!
Γλυκειὰ καὶ τοῦ παντοτεινοῦ χαμοῦ σας εἶνε ἡ θλίψη
Γιατί σᾶς ζοῦσα κ᾽ ἤξερα νωρίς πῶς θὰ σᾶς χάσω....

ΑΙΣΘΗΜΑ

Οὔτε νὰ σοῦ χαρίσω ἀνθὸ, οὔτε ἄσμα νὰ σοῦ ψάλω !
Κι' ἔχω ἕνα κῆπο ὅλον γιὰ σέ, μόνο γιὰ σὲ μιὰ λύρα
Οὔτε τὸ χέρι σῶσφιξα, οὔτε φιλὶ σοῦ πῆρα—
Κ' ἔχω ἀπὸ σένα γλυκαθῆ ὅσο ἀπὸ τίποτε ἄλλο !

Λουλούδι μου δὲ μύρισες, οὔτε ἄκουσες τραγοῦδι.
Κι' ὅμως τὸν κῆπο πόθησες, καθὼς τὴ λύρα ὀρέχτης·
Οὔτε τὸ χέρι μῶδωσες, οὔτε φιλί μου ἐδέχτης—
Κ' ἔχεις μαζί μου μιὰ ντροπὴ παράξενη, ἀγγελοῦδι !

ΦΥΣΙΟΛΑΤΡΙΣΑ

Τῆς γνωριμιᾶς μας τὴ στιγμὴ δὲ θὰ τὴ λησμονήσω !
Ἡ γοητεία σου λαμπρὰ μοῦ χρύσωνε τὸ νοῦ
Καθὼς ἡ Δύση ἀντίκρυ μας τὰ πλάτη τ᾽ οὐρανοῦ
—Καὶ σὰν τὴ λίμνη ἐρήχιζα νὰ τὴν ἀντιφεγγίσω...

Κἄποτε μόνη θέλησες μπροστὰ νὰ προχωρήσῃς·
Κι᾽ ὅπως ἐπροβαλλόσουνα στὸ ἄπειρον ὀρθὴ
Ἐφάνταζες στὰ μάτια μου κι᾽ ὡς μέσα στὴν ψυχὴ
Σὰ ζωντανὸ θαυμαστικὸ στὸ μεγαλεῖο τῆς Δύσης !

ΞΕΝΟ ΠΟΥΛΑΚΙ

Ξένο πουλάκι πέρασε στὸν ἀνθισμένο κῆπο
Κ' ἐμάδησε τῆς λεμονιὲς μὲ τοῦ φτεροῦ τὸ χτύπο.
Κελάϊδησε.— Κι' ἂν ἔσταξεν ἡ μέλισσα τὸ μέλι
Η πεταλούδα σὰν τρελλὴ νὰ ζευγαρώση ἂν θέλη,

Ἀπὸ τὸ ζήλεια στὴ φωληὰ τ' ἀηδόνι ἂν ἐτρελλάθη
—Μὰ ἐγὼ τὸ πειὸ βαρύτερο, τὸ πειὸ κακὸ ἔχω πάθη!
...Γιατί ἂν οἱ ἄνθρωποι τὰ πουλιὰ νοιώθουν μὲ κἄποιον τρόπον
Ἀλλοί! δὲ νοιώθουν τὰ πουλιὰ τὰ λόγια τῶν ἀνθρώπων!

Ὅπως σηκώθη καὶ πετᾶ πειὸ πέρα καὶ πειὸ πέρα
Τὸ ἀκολουθᾶνε οἱ στίχοι μου τοῦ κάκου στὸν ἀγέρα. . .
Δὲν τοὺς ἀκούει! Τόσην καρδιὰ σ' αὐτοὺς γιατί νὰ κλείσω;
Πετᾶ —καὶ μὲ τὸ ρέμα του μοῦ τοὺς γυρίζει πίσω!

ΕΡΩΤΙΚΑ ΠΕΡΑΣΜΕΝΑ

—Τώρα, πού μεγαλώσαμε κ' είμαστε άλλοῦ γνοιασμένοι
Γιὰ τὴν παληὰν ἀγάπη μας, παληά μου ἀγαπημένη,
Θ' ἀνέβω στὸ σπιτάκι σου μιὰ μέρα νὰ τὰ ποῦμε,
Τὸ παραμῦθι τῶν καλῶν καιρῶν νὰ θυμηθοῦμε . . .

—Γιὰ τὴν παληὰν ἀγάπη μας, παληέ μου ἀγαπημένε,
Ἄσε οἱ καρδιές μας μυστικὰ καὶ χώρια νὰ τὰ λένε...
Καὶ μὴν ἐρθῇς ! Θ'ἁπλώνουμε κ' ἡ μνήμη θὰ μᾶς δίνη
Κἄποιους ἐρωτικοὺς καρπούς, ξερούς, πώχους πικρίνη !:

ΤΟ ΧΑΜΕΝΟ ΜΑΝΤΗΛΙ

Μὲ ποιὸν νὰ σοῦ γυρίσω τὸ μαντῆλι
Ποῦ μοὔπεσε κἄποια βραδυὰ στὰ χέρια;
Θ᾽ ἀργήση ἀκόμα ἡ ἄνθηση τοῦ Ἀπρίλη,
Δὲν ἔχω ἕνα ζευγάρι περιστέρια...

Τὸ χαίρομαι γλυκά. Κι᾽ ἂν δὲ σφογγίζη
Δάκρυα χαρᾶς ἢ δάκρυα λύπης—ὄχι !—
Ἡ καρδιά μου φαιδρὰ νὰ τ᾽ ἀνεμίζη
Σημαία ἐρωτικῆς εἰρήνης τὤχει !

Τὸ τίναξα ὅμως στὰ βουνὰ ἕνα βράδυ
—Λευκὸ—καὶ τὰ βουνὰ γεμίσαν χιόνι.
Τὸ τίναξα στὸν κῆπο μου κ' οἱ κλάδοι
Γεμίσαν ἄνθη. Τὤστρωσα σεντόνι

Κ' ἡ ψυχή μου, ποὺ ἐπάνω του ἐκοιμήθη
Εἶδε ὄνειρα γλυκά...Μὰ τί σέ νοιάζει,
Μικρούλα ἐσὲ, γι' αὐτὸ τὸ παραμῦθι,
Ποῦ τὴ μαντηλοθήκη σου πειράζει ;

...Δὲν τὤχασες ! Κι' ὅταν μακρυὰ σοῦ γνέψω
Στὸ γυρισμό μου—θἄεινε αὐτό ! Μὰ ὡς τόσο·
Ἂν δὲν τ' ἀναγνωρίσης θὰ πιστέψω
Πῶς τάχα δὲ θὰ θέλης νὰ σ' τὸ δώσω !

Τρέχει νερὸ—λαλεῖ πουλὶ—τὰ φύλλα ψιθυρίζουν—
Κόρη στὴ βρύση τραγουδεῖ—παιδάκια ξεφωνίζουν—
Κοπάδι πρόβατα περνοῦν—στὸ κάστρο ἡ κουκουβάγια—
Ὁ μῦλος τῆς ἀκρογιαλιᾶς—τὸ κῦμα στὰ μουράγια—

Χίλιες φωνὲς σὰ μιὰ φωνὴ σὲ τραγουδοῦν, ζωή μου!
Νὰ λυώση θέλω ἀνάμεσα στὴς χίλιες κ' ἡ δική μου
Κι' ὅσοι θὰ τὴν ἀκούσουνε—ὅλοι νὰ τὴ νομίσουν
Σὰν κἄτι ἀπ' ὅλες, κἄτι ποῦ νὰ μὴ τὸ ξεχωρίσουν.

Στεφάνια δὲ νειρεύομαι, ζωή, νὰ μοῦ χαρίσουν.—
Θέλω μονάχα οἱ χωριανοὶ νὰ μοῦ καταλαλήσουν
Πῶς κάτου ἀπ' τὰ πλατάνια μας κι' ἀπάνου στ' ἀκρογιάλι
Ἀναγυρτὴ σὲ φίλησα μέσ' τὴ θερμή μου ἀγκάλη!

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΝΕΑ ΣΕΙΡΑ (ΠΡΑΣΙΝΑ ΒΙΒΛΙΑ)

1. *Ἡ Ζωή μου*	Δ. ΒΙΚΕΛΑ	Δρ. 5.—
2. *Οἱ Μέλλοντες Στρατιῶται*	Μ. ΠΑΟΥΕΛ	» 2.—
3. *Ἡ Ἀγωγή*	Ε. ΣΠΕΝΣΕΡ	» 1.50
4. *Τὰ Χημικὰ Διπάσματα*	Ρ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΥ	» 1.75
5. *Χῶραι καὶ Λαοὶ τῆς Εὐρώπης*	Γ. ΣΩΤΗΡΙΑΔΟΥ	» 2.—
6. *Ἐπιστολαὶ πρὸς Πρωτοψάλτην*	Α. ΚΟΡΑΗ	» 1.65
7. *Εἰκόνες Ἀρχ. Ἑλλην. Ἱστορίας*	(μετὰ κειμένου)	» 1.75
8-10. *Βυζάντιον καὶ Βυζαντινὸς* 11. *πολιτισμὸς τεύχη τρία*	ΕΣΣΕΛΙΓΓ	» 2.20
12. *Ἐγκόλπιον τῶν Νέων τεῦχ. Α'*	Α. ΒΕΝΕΔΕΤΤΗ	» 0.80
13. *Ἐγκόλπιον τῶν Νέων » Β'*	Α. ΒΕΝΕΔΕΤΤΗ	» 1.40
14. *Γνῶμαι*	ΑΔ. ΚΟΡΑΗ	» 0.50
15. *Στρατιωτικὰ Διηγήματα*	Ε. ΔΕ-ΑΜΙΤΣΗ	» 0.80
Τὰ πρῶτα Βήματα τῆς Ἀνθρωπότητος	Α. ΚΟΥΡΤΙΔΟΥ	» 2.00
16. *Πολεμικὰ Διηγήματα*	(βραβευθέντα)	» 1.40
17. *Ἡ Βυζαντινὴ Θεσσαλονίκη*	Α. ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΥ	» 1.00
18. *Δύο ἐχθροὶ τοῦ Ἀνθρώπου (Κώνωπες-Μυῖαι)*	Ν. ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΟΥ	» 0.60
19. *Ἡ Ἀρχαία Ἑλληνικὴ Ποίησις*	Σ. Κ. Σ.	» 0.60
20. *Ἐκ τῶν ποιητικῶν βιβλίων τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης*	Δ. Σ. ΜΠΑΛΑΝΟΥ	» 0.60
21. *Σύντομος Ἱστορία τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης*	Γ. Ν. ΧΑΤΖΙΔΑΚΙ	» 0.90
22. *Τὸ Ἅγιον Ὄρος*	Γ. ΣΩΤΗΡΙΟΥ	» 2.75
23. *Ἀνέκδοτα τοῦ Πλουτάρχου Α'*	Χ. ΑΝΝΙΝΟΥ	» 2.00
24. *Μαργαριτάρια καὶ Γουναρικὰ*	Ν. ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΟΥ	» 0.70
25. *Ἡ Ἁγία Σοφία*	Γ. ΣΩΤΗΡΙΟΥ	» 2.25
26. *Ἡ Μ. Ἑβδομὰς καὶ τὸ Πάσχα*	Δ. Σ. ΜΠΑΛΑΝΟΥ	» 0.75
27. *Ἀστέρες*	Δ. ΑΙΓΙΝΗΤΟΥ	» 1.65
28. *Ἀξιώσεις Ἐργασίας Κεφαλαίου*	Κ. ΔΟΣΙΟΥ	» 2·00
29. *Μετέωρα*	Δ. ΑΙΓΙΝΗΤΟΥ	» 3.40
30. *Ἀνέκδοτα τοῦ Πλουτάρχου Β'*	Χ. ΑΝΝΙΝΟΥ	» 1.90
31. *Αἱ Γυναῖκες εἰς τὴν Λαογραφίαν*	Σ. ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ	» 2.65

Ἀποστέλλονται ἐλεύθερα ταχυδρομικῶν ἐξόδων. Διὰ τὸ ἐξωτερικὸν προστίθενται 30 ο)ο ἐπὶ τῆς τιμῆς ἑκάστου.

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΗΣΙΟΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑ
ΕΚ 450 ΣΕΛΙΔΩΝ ΠΥΚΝΟΤΥΠΩΜΕΝΩΝ
ΠΛΟΥΣΙΩΣ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ

ΙΔΡΥΤΗΣ—ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΟΣΙΝΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΕΙ ΜΟΝΟΝ ΕΡΓΑ ΠΡΩΤΟΤΥΠΑ ΚΑΙ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

ΕΤΟΣ ΠΡΩΤΟΝ: 1922

Κύριοι σκοποὶ αὐτοῦ εἶναι: α΄) ἡ συγκέντρωσις τῶν πνευματικῶν δυνάμεων τοῦ Ἔθνους κατὰ τὸν διεξαγόμενον ἐκπολιτιστικὸν ἀγῶνα ἐν τῇ Ἀνατολῇ, β΄) ἡ ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ἔρευνα τῶν ἀπελευθερωθεισῶν νέων ἑλληνικῶν χωρῶν καὶ τῶν ὑπολειπομένων ἀλυτρώτων, γ΄) ἡ ἐπὶ τῇ συμπληρώσει ἑκατονταετηρίδος ὑπόμνησις τῶν κατὰ τὸν Ἱερὸν Ἀγῶνα μεγαλουργημάτων καὶ ἡ ἀνασκόπησις τῆς ἔκτοτε συντελεσθείσης προόδου καθ' ἅπαντας τοὺς κλάδους τοῦ ἐθνικοῦ ἡμῶν βίου.

ΤΙΜΑΤΑΙ

Ἄδετον μὲ Βυζαντινὸν ἐξώφυλλον Δραχ.		***15.—***
Χαρτόδετον	»	***20.—***
Πανόδετον	»	***22.50***

ΤΟ ΩΡΑΙΟΤΕΡΟΝ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΔΡΟΣΙΝΗ

ΕΘΝΙΚΟΝ ΑΡΙΣΤΕΙΟΝ 1915

ΠΟΙΗΜΑΤΑ

Φωτερὰ Σκοτάδια γ΄ ἔκδ.

Κλειστὰ Βλέφαρα β΄ ἔκδ.

Σταλακτῖται
Εἰδύλλια
Ἀμάραντα
Γαλήνη
Ἐξαντληθέντα τυπώνονται εἰς β΄ ἔκδ.

Θὰ βραδιάζῃ
Εἶπε...
Ἀλκυονίδες
Πύρινη Ρομφαία
Ἐκδίδονται προσεχῶς.

ΠΕΖΑ

Ἀγροτικαὶ Ἐπιστολαὶ β΄ ἔκδ.

Ἀμαρυλλὶς γ΄ ἔκδ.

Τὸ Βοτάνι τῆς Ἀγάπης β΄ ἔκδ. εἰκονογραφημένη.

Διηγήματα τῶν Ἀγρῶν καὶ τῆς Πόλεως β΄ ἔκδ. εἰκονογραφ.

Ὁ Μπαρμπαδῆμος β΄ ἔκδ. εἰκονογραφ.

Ἀναμνήσεις καὶ Ἐντυπώσεις (τυπώνονται εἰς β΄ ἔκδοσιν)

Ἔρση (ἐκδίδεται προσεχῶς).

Ἑλληνικὴ Χαλιμά : τὰ ὡραιότερα παραμύθια τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, εἰκονογραφημένα.

Ἐξώφυλλον: Τύποις Ταρουσοπούλου